

ANTROJI DALIS / 1967 METAI, KOVO MENESIO 11 D. / MARCH 11, 1967 / PART TWO NR. 59 (10)

KĄ MATYSIME LANDSBERGIO PREMJEROJE

DRAMATURGAS APIE NAUJUS SAVO VIENA VEIKSMIUS, ABSURDO TEATRĄ, SCENOS MENO SITUACIJĄ LIETUVOJE, APIE MŪSŲ AKTORIUS IR VISUOMENĘ

Kovo mėn. 18 ir 19 d. Jaunimo centre, Chicagoje, Scenos darbuotojų sąjunga stato du naujus Algirdo Landsbergio viena veiksmius: "Barzdą" (režisuoja Algimantas Dikinis) ir "Sudie, mano karaliau" (režisuoja Birutė Pūkelevičiūtė). Šiais premjeriniais pastatymais visuomenėje jaučiamas nemažas susidomėjimas. Dėmesį žadina smalsumas: ką naujo pasakys Algirdas Landsbergis, vienas ryškiųjų laisvojo pasaulio lietuvių dramaturgų?

Gal tad jį dalelę klausimo atsakys ir šis priešpremierinis pokalbis su pačiu autoriumi...

— Kada ir kaip pasirašė dabar Chicago premjerai rengiami vienveiksmiai? Kurios buvo jų genezės priežastys? Ar vienveiksmių šaknis labiau yra mūsų lietuviškoje visuomenėje ar pasauliniuose sektoriuose?

— "Barzdos" toliausios šaknys yra sename Rytų Europos anekdote apie jauną vaikina, kuris užsiaugino barzdą, ir šiam sakiny iš "1001 nakties": "Ar pasakų sekėjas negalėtų supinti įdomios istorijos net ir iš barzdos?" Ta "Barzdos" idėja taip ir gulėjo nešukuota keletą metų, kol Romas Vaštokas nepaprašė vaidinimo, kursal būtų įdomus 1965 m. Jaunimo kongresui Toronte. Tas torontiškas tekstas buvo atspausdintas "Metmenyse". Dabartinė "Barzdos" versija, vaidinama Chicagoje ir New Yorke, yra gerokai pailgėjusi ir pasikeitusi. Jos genezė buvo naudingos Stasio Pilkos pastabos.

Pačioje "Sudie, mano karaliau" užuomazgoje, greičiausiai, stovi stovyklinio D. P. teatro scena rudenio vakarą, jaunų ir senų aktorių profiliai. Ir šio vienveiksmio ilgokai besinėšiotą idėja virto kūnu pernai, kai Algimantui Dikiniui prireikė antro vaidinimo vakarui užpildyti.

Abiejuose vienveiksmiuose yra daug smulkmenų, alizijų, kurios tebus suprantamos lietuviškai publikai. Jūdvių angliškos versijos, nors esminiai tokios pačios, jau pritaikytos nelietuviui žiūrovui.

— Kokio pobūdžio yra vienas ir kitas vienveiksmis visa jų sukūrimo prasme? Ar jie stovi arčiau prie mūsų įprasto buitiskumo, ar prie modernaus teatro? Kokia jų idėja?

— "Barzdą" vadinau "moralistiniu farsu", o "Sudie, mano karaliau" — "poetine melo-

drama". Pirmasis formos atžvilgiu, atrodo, viena koja stovi viduramžiuose, o kita mūsų dešimtmetėje; antrasis — dabartyje. Tačiau abu vienveiksmiai dar per arti, kad juos galėtum tiksliai klasifikuoti. Po kelerių metų jį juodu galėsiu pažvelgti objektyviau.

Neseniai, besikalbėdami apie "Barzdą" su V. Valiuku, stačiu viena veiksmių New Yorke, ir jo vaidintojais, nutarėme, kad "Barzda" turi 27 idėjas: tris pagrindines, dešimt antrinių ir keturiolika trečiausių. Kiekvienas žiūrovas joje turėtų atrasti bent po dvi savo asmeniškias idėjas. Tokiu būdu "Barzda" turėtų apimti apie tūkstantį idėjų. Bet ar tai tikrai idėjomis turtingas veikalas? Mano senas bičiulis Levas Bangžuvėnas pareiškė, kad "Barzdoje" nėra nei vienos aiškios pozityvios idėjos; jam net neaišku, ar vienveiksmis yra už ar prieš barzdą. Taigi, apie idėjų ar idėjas nuomonę turės susidaryti kiekvienas žiūrovas.

— Ar Jūsų vienveiksmiai gimtinuoji su absurdo teatru? Kokia Jūsų pozicija ryšium su diskusijomis apie absurdo teatrą Išeivijoje?

— Nors pasaulinis teatras šiandien jau yra "po-absurdinėje" fazėje, mūsųose apie jį dar kalbama taip, lyg toji neišiki būtų dar karaliautų scenose. Absurdinio teatro terminas man gerokai įtartinas: pernelyg miglotas, po jo lietsargiu sugrūdami labai skirtingi dramaturgai (Beckett, Ionesco, Pinter).

"Absurdinis" terminas mūsųose gal todėl toks gajus ir turi net magiškos galios, nes jam dažnai priskiriama visa tai, kas modernia teatre svetima, neaišku, nesuprantama, atgrasu. Ir taip "absurdo teatras" šiandien užima egzistencialistų (pasak vienos, susirūpinusios ponios, tų ilgaplaukių, klaikiausių, subversyvių žmogystų) vietą. Ir taip iš "absurdinio teatro" (rausvi!) siūlai veda į mūsų jaunimą suvedžiojančius "liberalinius profesorius", o iš jų į — mes visi žinome kur.

Taip "absurdas" išseivijos folklore tampa dalis to didžiojo

sąmokslis — sistemos, nors "absurdiniai" dramaturgai neigia bet kokias sistemas. (Beskaitydamas šiuos žodžius Levas Bangžuvėnas plačiai prasišiepia. Mat, kaip gudriai tas sąmokslas supintas — jis man sako — kad ir tau akis apdūmė.)

"Absurdiškumo" savo vienveiksmiuose randu, palyginti, nedaug, nors nenustebsiu, jei jų vertintojai atras kur kas daugiau. Mane labiau traukia "po-absurdinis" ir "anti-anti-teatras".

— Kokia Jūsų nuomonė apie dramą ir teatrą Lietuvoje?

— Šiuo metu Lietuvos teatriniam gyvenime jaučiasi naujas veržlumas, nerimastis. Režisieriai Miltinis ir Vansevicius, atrodo, kuria įdomiai ir savitai. Dramoje daugiausia žadantis talentas gal yra K. Saja, nors jį dar stabdo publicistiniai įpročiai. Dramos ir teatro vystymąsi Lietuvoje dar stabdo izoliacija, cenzūra ir pačios lietuviškos teatrinės tradicijos jaunumas. Dramai Lietuvoje reikia veikalo, kuris ją supurtytų.

(Nukelta j 2 psl.)

Algirdas Landsbergis

Nuotrauka V. Maželio

O KUR TAS BALTASIS STUMBRAS?

Mintys, iliustracijų knygoje beieškant

NIJOLE JANKUTE

— Mama, kur čia yra paveikslėliai?

Taip... Kurgi yra tie paveikslėliai? Kur mūsų ir taip jau rety vaikiškų knygų iliustracijos? Kiek daug turime menininkų — kokie jie gražūs! Bet iliustratorių — nėra ir nėra...

Argi tikrai mes tikime, kad knyga jaunam skaitytojui, iliustruota abstraktais arba nieko bendro su turiniu neturintia ornamentika, patrauks jį ir duos tai, ką pasakos iliustracija turi skaitytojui duoti? Būtent — rašytojo ir skaitytojo vaizduočių papildymą ir sparnus jaunai minčiai.

— Mama, kokia medinė pilis?

— O kokie lankai?

— Kodėl nenupieštas vilkiukas, kurį Audrys prisijaukino?

Vartant knygas mūsų jaunimui, iliustruotas gal ir labai meniškai, gal ir labai puikiai menu, tačiau, deja, ne iliustracijomis, atrodo, kad mes, suaugusieji, esame taip savo gudrumu susižavėję, jog pradėdame veidmainiauti sau ir vaikams. Ateina nemaloni mintis, kad mes, anot patarlės, mokslo (šiuo atveju — meno) palaizę savo skoniu ir išmanymu grožėdamies, tą meną, kurio vieta meno parodoje, būtina spraudžiam tarp vaikiškos knygos lapų. Argi, iš tikrųjų, mes tikime, kad jaunajam skaitytojui nebeegzistuoja romantiškoji jo vaizduotės realybė, kuri, iliustratoriaus prapėta, jį skaitomos pasakos pasaulį, išaugina knygos mylėtoją?

Vaikų literatūros iliustratorius neturi būti fotografas. Rodos, visi esame prisiziūrėję glėbius angliško jaunimo knygy, kurias mūsų vaikai parsineša (ir mielai skaito) iš mokyklų bibliotekų. Tos knygelės iliustruotos begalybe stilijų ir spalvų. Vienos iliustracijos labiau realistiškos, kitos mažiau, tačiau visos tampriai rišasi su knygos turiniu, tai vesdamos, kartais tik švelniai stumtelėdamos jauną vaizduotę į knygos pasaulį.

Jau nemažai amerikiečių vaikų literatūros perskaičius ir peržiūrėjęs šimtus jų iliustracijų, dar vis dėlto neteko sutikti knygos, kurios paveikslai neturėtų nieko bendro su turiniu, nebūtų pritaikyti skaitytojo amžiui arba nebesijaukiamai tolytų nuo pasakojimo realybės. Logiškai galvojant, atrodo, taip ir turėtų būti. Pas mus, tačiau, darbų pasižiūrėti vykčiau į parodą, nes ne šitos knygos laimėjimai puošiamos suaugusiųjų skonių tenkančių menu.

Kertinė Parastė

KŪRYBA YRA TAUTOS GYVYBĖ

Prano Naujokaičio kalba, pasakyta kovo 5 d. premijos įteikimo iškilmėse

Garbė ir džiaugsmas dalyvauti šioje puikioje lietuviškos kultūros šventėje. Pirmą kartą esu asmeniškai tokiose aukštumose. Naujusias mano kūrybos žodis yra išsakytas "Zydinčių dienų" knygoje, dar kvepiančioje spaustuvės dažais. Tai šviesa iš lietuviškų gelmių, kuriose buvau pasinėręs porą pastarųjų metų. Kitus sentimentus esu pasakęs jau spaudoje anksčiau paskelbtame pasikalbėjime su redaktorium K. Bradūnu. Tai ši trumpa mano kalba tėra tik džiaugsmo ir padėkos žodis.

Kūryba yra ugnis, degimas, kur fenikso legenda pasikartoją realybėje. Kūryba — kančios, pastangų ir džiaugsmo sintezė. Didelėmis visų psichinių galių pastangomis, milžiniškoje vidaus įtampoje pakylama į ekstazę, kur chaotiška gyvenimo tikrovė kristalizuojasi menų kūriniumi, pranašesniu už patį gyvenimą. Ta meninė tikrovė ir yra kūrėjo laimėjimas, jo džiaugsmas.

Kūryba yra tautos gyvybė. Pilnai turime pritarioti Vyduinui, kad tauta palaikoma kūrybos. Mūsų tautos istorijoje nuostabių ryškumų įsirašė liaudies kūrėjo vardas, toks spalvingas ir daugialypis, sušvėtas tautinės individualybės realiumi ir simbolika. Ir šiandieną esame tiek gyvi, kiek esame kūrybiški. Galime didžiuliu, kad nesame išsisėmę. Apie mūsų kūrėjų, ypač rašytojų, gyvenimo sąlygas nereikia daug kalbėti. Vieni žodžiu viską pasakome: jos neįsivaizduojamai sunkios — su mažomis išimtimis, kūrybai telieka tik nuo poilsio atitraukti laiko trupinėliai. O vis dėlto tie trupinėliai virsta žvaigždžių spindėjimu tamsiame skliaute. Mūsų rašytojas atlieka tautinę pareigą. Kam daugiau prigimties duota, iš to daugiau ir reikalaujama. Ir atliekama su kaupu, nes jaučiama ir suprantama, kad dakties padėtyje, kai tautai prieš akis iškilo kieta alternatyva — išlikti ar žūti — kūrėjas neturi net teisės užsidauryti gražių rezidencijų patogumuose ir išnykti iš kūrybos pasaulio. Kūrybos ugnis yra ne tik jo teisė, bet ir pareiga. Daugumas ją atlieka herojiškai.

Kūryba yra tiesa. Tikras me-

no kūrinys nemeluoja. Kūryba yra tiesos liudytoja įkūnytomis grožio formomis. Tuo pačiu kūryba turi būti laisva. Propagandinis melas, tarnyba politinei sistemai, primestinei idėjai žudo pačią kūrybą, prievartauja menininką. Tai apčiuopiamai matome mūsų pavergtoje tėvynėje. Taigi tie, kur gyvename laisvajame pasaulyje, turime visas sąlygas kūrybos formomis liudyti tiesą. Tai didelė dovana, kurią mums davė likimas. Laisvėje sukurtas tikras meno kūrinys yra didelė kultūrinė jėga. Tai pati didžiausia jėga, kurią turime. Tai vertybė, kuria esame dideli, didesni už stiprią fizinę jėgą, turime. Tai vertybė, kuria esame dideli, didesni už stiprią fizinę jėgą, turime. Tai vertybė, kuria esame dideli, didesni už stiprią fizinę jėgą, turime. Tai vertybė, kuria esame dideli, didesni už stiprią fizinę jėgą, turime.

Dar keli žodžiai apie save. Girdėjau daug kartų: esi literatūros teoretikas. Tuo lyg daroma priekaištą, kam ėmeisi pačios kūrybos. Prisipažįstu, kad ir literatūros teoretiku tapau tik dėl to, kad man nuo mažų dienų savyje jaučiau patraukimą į tą sritį, jaučiau viduje nerimą ir ugnį. O teoretikas be kūrybinių polinkių yra sausas ir neįdomus. Gal kalbos tos gausios pareigos, kurias buvau pasiėmęs gyvenime, kad, palyginti, vėlai atėjau į brandesnę grožinės literatūros kūrybą. Tas pavėlavimas atsineša tik tikrų sąvabių, techninių trūkumų. Bet literatūros gyvenime visada buvau pasinėręs, dėl to niekad nejučiaudaro daromo šuolio iš vienos srities į kitą. Per daugelį metų palydėjau šimtus naujų knygų kritiškoms pastaboms, vis įsitikinęs, kad kritika nėra kūrinio nei kūrėjo teismas, nei besaikis gyrimas, o tik objektyvus vertinimas, atskleidimas, interpretacija.

O šiandien nuoširdžiai džiaugiuosi, kad mano darbą įvertino kiti. "Draugas" su pastoviu kasmetiniu romano konkursu varo labai giliai lietuviškos kultūros vėgą. Nuoširdžiai dekoju "Draugo" redaktoriams ir leidėjams už tokių sąlygų sukūrimą ir nuolatinį rūpestį. Lietuviškos knygos klubui už gražų išleidimą, vertinimo komisijai už rankraščių skaitymą ir įvertinimą, mielam mecenatui Vaciuui Petrauskui už tūkstą. Tai sutelktinių pajėgų ir nuolatinio rūpestio vaisiai.

Ledo skulptūros pavasarėjancioj žemėj.

Nuotr. J. Kasakaičio

Šiame numery:

- Kūryba yra tautos gyvybė.
- Ką matysime Landsbergio premjereje.
- O kur tas Baltasis Stumbras?
- Koncertas, kurį bus sunku pamiršti.
- Nepriklausomybės paruošoje prieš 50 metų.
- O šalia gulėjo plunksna.
- Spauda ir TV Prancūzijoje.
- Apie nihilizmą literatūroje.
- Anglicizmai lietuvių kalboje.
- Naujas T. Mertono žodis.
- Kultūrinė kronika.
- Moterų gyvenimas.

KONCERTAS, KURĮ BUS SUNKU PAMIRŠTI

Lilija Šukytė "Draugo" dainos ir literatūros šventėje

BALYS CHOMSKIS

"Draugo" šešioliktoji romano premijos įteikimo iškilnė kovo 5 d. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje, vedama Danutės Brazytės - Bindokienės, buvo sklandi ir trumpa. Laurėatas Pranas Naujokaitis — patenkintas, bet neišdidus. Knogos "Žydinčios dienos" puslapai nebuvo iškilnėje atskleisti ir autoriui nedainuota, kaip įprasta, pakilių himnų, bet palikta pačiam romanui kalbėti už save.

"Draugo" romanų "laboratoriją" pilnai įvertinti šiandien dar sunku, bet jos pastovi ištvermė pakiaša rašytojams nelengvus uždavinius. Bandyto procese randame laimėjimų ir astronomiškų nelaimių. Gal būt, ne vieną kartą išėjo romanas tik šiaudų svorio, ir kritikams buvo džiaugsmo skalbtį jo vystyklius, bet Dievo valia — niekas negimsta užaugęs. O vis dėlto mūsų literatūra "Draugo" konkursų dėka žymiai praturtėjo.

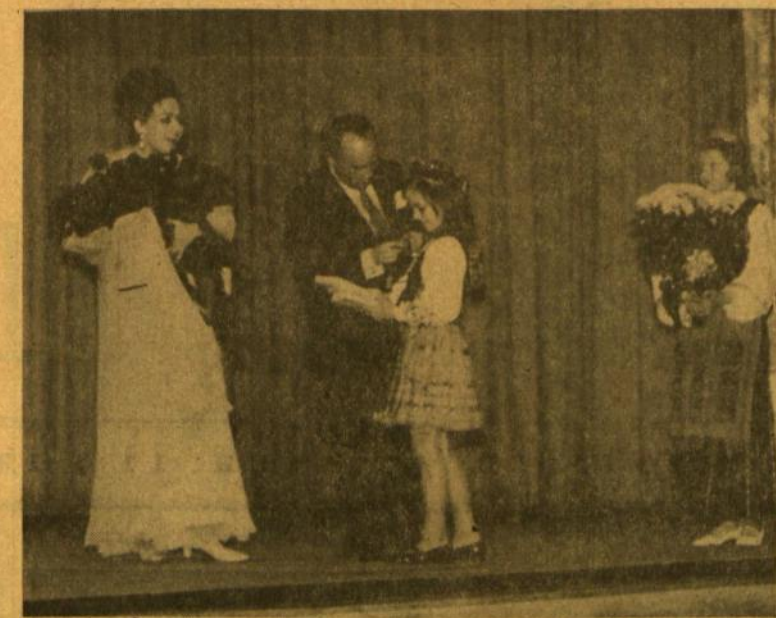
Svarbiausią premijuoto romano "Žydinčios dienos" vakaro programą atliko Lilija Šukytė, visų, be metų ir luomo skirtumo, pamilta dainininkė, vienintelė šiandien lietuvaitė Metropolitan operoje.

Kadaise pirmuosius apie Šukytę girdėjome Mozarto arija iš "Le Nozze di Figaro", penkią Schuberto "Lieder", penkis prancūzų dar gyvenančio kompozitoriaus Poulene humoringas, satyrines miniatūras, pavadintas "Banalities" ir Verdi arija iš "Traviatos". Antroje dalyje — Gruodis, Markaitis, Jakubėnas ir Puccini arija iš "La Rondine".

Lilija Šukytė iš karto auditoriją paveikia savo nepaprastu muzikos veikalo pažinimu ir jo atkūrimu. Jos interpretacijos principai yra kūrybiški, nuspalvinti muzikiniais ir emociniais niuansais. Nieko nėra pripuolamo, paviršutiniško, kiekvienoje arijoje ar dainoje atsispindi intelektualas, erudicija ir šiluma. Artistė aiškiai suparnta, koks yra muzikos turinys ir stilius ir kolomis priemonėmis reikia visa tai atskleisti. Jo gražus balsas, puiki, natūrali dainavimo technika leidžia ekspresyviai išreikšti žmogaus ir dainos sandorą, jos charakterį, bendrąjį abiejų gyvenimą.

Klaustytojas šiame koncerte ypač galėjo pasidžiaugti lietuvių kompozitorių atlikimu. Gruodis, Jakubėnas... ir savaime kilo klausimas: kur Banaitis? Kas yra lietuvių literatūrai Krėvė, Putinas ir Sruoga, tas muzikai — Gruodis, Banaitis ir Jakubėnas. Gruodžio "Aguonėlės" ir Jakubėno "Na, tai kas?" — labiausiai iki banalumo nudainuotos dainos. Tačiau Lilija Šukytė restauravo jas iki pirmųjų šviežumo. Gera kompozicija nestensta ir nesubanalėja, sensta ir banalėja tik interpretacija.

Jauniausias kompozitorius programoje — Bruno Markaitis, kurio kantata "Vilniaus Varpai" prieš dvejus metus buvo pastatyta operos choro ir dirigento Aleksandro Kučūno. Vienas amerikiečių kritikas, tarp viso kito, pasakė, jog tame kūrinyje naudojama prieš 50 m. parašyta muzikinė gramatika. Amerikiečių kritika yra griežta ir savotiška. Jei kompozitoriui pavyko su simfonija ar opera pralįsti scenon, tai sekantį rytą kartais kritika tik trumpai burbtelia: nieko naujo — sena krybėlė — baigta. Bruno Markaitis nesinaudoja Schoenbergo gramatika, bet viduriniai jis yra problematiškas, jame atsispindi būdingas šių laikų nerimas, ir jo veikalai atlikėjai yra sunkūs. Puiki buvo Jono Aisčio žodžiams parašytoji jo "Pastoralė": "O, Viešpatie, koks vakaras, koks nerimas, koks sielvartas mane

Solistė Lilija Šukytė ir akompanuotojas John Behr apdovanojami gėlėmis po koncerto Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje, kovo mėn. 5 d. Nuotrauka V. Noreikos

Šešioliktojo "Draugo" romano konkurso laimėtojas, rašytojas Pranas Naujokaitis kalba premijos įteikimo iškilnėje Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje. Už stalo sėdi: programos vedėja Danutė Brazytė-Bindokienė, Lina Naujokaitienė, premijos mecenatas, paskyręs mūsų literatūrai 1000 dolerių, Vacys Petrauskas ir jūry komisijos pirmininkas Benys Babrauskas. Nuotrauka V. Noreikos

apėmęs..." Dabar, kada tik beprisiminsime šį Aisčio eilėraštį, niekada jau neprisiminsime jo be Markaičio ir Šukytės. Galia tik, kad koncerto programoje teksto autorių — poetų pavardės nebuvo sužymėtos. Šitas neakylumas mūsų koncertų spausdintose programose yra beveik jau įprastinis reiškinys. Šia proga su pagarba reikia prisiminti dainininkę Vincę Jonuškaitę, kuri savo dainos rečitalių programose visada būtinai atspausdindavo ir žodinio teksto autorių pavardes, o taipgi nuolat ragindavo ir kitus savo kolegas šitai daryti.

Aplamai, šiemetini "Žydinčių dienų" koncertą Chicagoje ilgai prisiminsime. Prisiminsime Lilija Šukytę ir jos puikų akompaniatorių — John Behr.

TAUTOS ISTORIJS PABIROS Nepriklausomybės paruošoje prieš 50 metų

(Tėsinys iš praėjusio šeštadienio) d. Rusijos lietuvių seimas Petrograde. — I Pasaulinio karo metu Rusijoje gyvenę tremtiniai katalikų ir dešiniųjų partijų buvo ruošiami nepriklausomoms Lietuvos gyvenimui. Štai keletas faktų. 1916 m. vasarą Varonežė ateitininkai tremtiniais ir ten buvusiemis lietuvių kariams surengė gegužinę P. Karvelis pasakė patriotinę kalbą, kurioje ragino visus tremty išlaikyti gryną lietuvių kalbą ir papročius, ginti Lietuvos reikalus, pasiūlyti už jos nepriklausomybę. Pavojinga tai kalba, bet visi buvo patenkinti. Jautėsi kaip Lietuvoje.

Laikinoji Rusijos vyriausybė pora kartų tarėsi su Rusijos Lietuvių tautos tarybos atstovais, bet nesprendė jai išteiktų reikalavimų. Tada sumanyta suaukšti visos Rusijos Lietuvių seimą Petrograde. Tuo seimu norėta pasiekti dviejų dalykų: 1) Laikmėjai Rusijos vyriausybei pademonstruoti galingsnį lietuvių balsą ir 2) Rusijoje esančius lietuvius labiau susispiesti į vieną būrį.

Idomus faktas, parodąs mokslėviškos susigvyvenimą su nepriklausomoms Lietuvos idėja. 1916 m. pabaigoje Varonežė mokslėviams buvo duota anketa, kurioje klausia: ar Lietuvai geriau, jei karą laimėtų rusai ar vokiečiai, kokia nuomonė dėl Lietuvos ateities ir t. t. Suvedus atsakymų duomenis, paaiškėjo: geriausia išeitis būtų, jei vokiečiai sumušėtų rusus, o vokiečiai — vokiečius. Lietuva turi būti nepriklausoma respublika.

Rusijos Lietuvių seimas įvyko 1917. VI 9 — VI 16 Petrograde. Susirinko 336 atstovai šių partijų: Katalikų, Krikščionių demokratų, Nepartinių, Tautos Pažangos, Santaros, Socialistų liaudininkų ir Socialdemokratų. Visų nuotaka labai pakili. RLTT įgaliojimas Stasys Silingas atidarė seimą, linkdamas "Išiebtį pirmąją ugnelę laisvai Lietuvai kurti". Buvo pasiūlyta prezidentą sudaryti iš visų partijų po vieną asmenį. Tuoj socialdemokratų ir socialistų liaudininkai ilgiausiomis kalbomis protestavo prieš katalikų kandidatą. Zadžė išeiti iš seimo, jei dalyvaus katalikiškosios partijos prezidentu. Du posėdžiai praėjo besiginėjant dėl prezidento sudarymo. Tik vėgais pa-vyko sudaryti prezidentą be socialdemokratų, nes jie rinkimuo-

se atsisakė dalyvauti. Bet tuo viskas nesibaigė. "Seimo prezidentams buvo revoliucijos būdu karininkų nuverstas ir jame pasodinti socialdemokratai". Po to pradėtos kalbos apie Lietuvos ateitį. Visas dešinysis sparnas įrodinėjo, kad reikia paskelbti Lietuvos nepriklausomybę. Socialistinis sparnas buvo tokiam siūlymui priešingas. Siūlė apsisprendimo teisę reikalavimą. Po ilgų ginčų buvo duota balsuoti. Tautos pažangos partijos rezoliucija, kurioje reikalaujama nepriklausomos demokratiškos Lietuvos respublikos. 140 seimo dalyvių pasisakė už šią rezoliuciją, 128 — prieš ir 4 susilaikė. Balsavimo rezultatas — reikalaujanti Lietuvai nepriklausomos demokratinės respublikos. Po balsavimo visais kairysis sparnas išėjo iš salės su Purėnėne priešakyje, kuri traukė: "Atsisakom nuo senojų svieto". Paskui ją socialdemokratų, social - liaudininkai ir santariečiai. Pirmieji ir antrieji Lietuvos likimo riuo su rusų revoliucinės demokratijos likimu.

Laikinosios Rusijos vyriausybės atstovas P. Slavinskis tame kongrese tikino dalyvius, kad revoliucija Rusijos tautoms sudarė palankias sąlygas nekieno nevaržomoms tvarkytis. Ir daugumas čia dalyva-vusių tautų (latvių, estai, gudai, moldavai, Krymo totoriai ir kt.) tenkinosi federalinių Rusų Respublikos sudarymu. Tačiau devyni lietuvių atstovai (nemimint dešimtoji — Kronštado maksimalistų atstovų) primygtinai reikalavo rusų tauts pripažinti Lietuvai suvereninės valstybės teises. Tą magišką žodį (nepriklausomybę) kartėjo, kur tik pasitaikė. Tuo paskleidė Petrograde seimo priimtoji rezoliucija. Iš pradžių daugelį dalyvių stebino šis didelis lietuvių noras nepriklausomybės, bet vėliau visi sutiko ir vienbalsiai nutarė: "Atkreipti Laidinosios valdžios domą į būtiną reikalą išieisti tam tikrą aktą, kuriame būtų pripažįstama teisė susidaryti suvereninę Lietuvos valstybę iš Rusijos ir Prūsų Lietuvos žemity ir iš Suvalkų gud. lietuviškiosios dalies, prisilaikant apsisprendimo principo". Taigi Lietuvai išimtis tarp Rusijos autonominių kraštų — nepriklausomybės teisė.

f. Kerenskijui pagrasinus. — Kai Kerenskis vienoje kalboje pagrasė Suomijai, kuri buvo paskelbusi savo nepriklausomybę ir visišką atskirymą nuo Rusijos, kad gali suomius ir kitas tautas, kurios panorėty skirtis nuo Rusijos, patrankų pagalba susigrąžinti, daugelį paaiškėjo tuometinės Rusijos siekiai. Lietuviai tada paruošė griežtą atsakymą, deklaruodami visišką atskirymą nuo Rusijos.

Vincas Liulevičius (Bus daugiau)

Ką matysime Landsbergio premjeroje

(Atkelta iš 1 psl.)

kaip J. Osborne'o "Rūšiai žvelk praėitin" ("Look Back in Anger"), kuris, nors ir nebūdamas itin iškilni vaidinimu, sukrėtė anglų dramą ir išvedė ją iš mandagios, viktorijinės rutinos. Kaimyninės Lenkijos nepaprastai gyvybinga drama (Mrozek, Rosiewicz ir kt.) bei teatras spektakliuose paprastai ieško įprastos formos ir turinio — užtikrinimo, kad pasaulis, kuris atsispindi dramose veikaluose, dar neapsivertė aukštyn kojomis. Tai visai natūralu, ir tuo

tsai teatras laikosi ant mūsų vaidintojų ir režisierių pečių. Senovės Romoje aktorius buvo leidžiama plakti bizūnais, šiaudien išveijos aktoriai patys plaka save, aukodami savo laisvalaikį ir sveikatą, vis dar nesurasdami supratimo ir įvertinimo.

— Ko linkėtumėte mūsų išveiskajam teatru? Ir ko pagel-dautumėte iš spektaklius lan-kančios visuomenės?

Mūsų visuomenė lietuviškuose spektakliuose paprastai ieško įprastos formos ir turinio — užtikrinimo, kad pasaulis, kuris atsispindi dramose veikaluose, dar neapsivertė aukštyn kojomis. Tai visai natūralu, ir tuo

— Išeivijos teatro išsilaikymas iki dabar yra beveik stebuklas. Linkėjime visi, kad jis neišblėstų. Ir prisiminkime, kad

Ilustracijų beieškant

(Atkelta iš 1 psl.)

jū — tai jau tikra pamestinukė. Nėra todėl ko stebėtis, kad angliškoji knygutė patraukia jauną skaitytoją: juk ten klek-viena istorija turi savo paveikslą. Tik prisiminkim savašias vaikystes: ar knyga "su paveikslėliais" nebuvo mielesnė už kitas?

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6807
DR. B. GAIZONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.
Šešt. 12-3 v. p. p.
Trečiadieniai uždaryti

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PROspect 8-908
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad. antrad. ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. r. nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 13 val.; arba susitaru.

Ofs. PR 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
8058 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60620
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius uždaryti.

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitaru.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 v. p. p., 6-8 val. vak. Šeštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-1159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4988 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1108
Rez. tel. 259-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirmad., antr., ketvirt. ir penktad. 2-9 val. v.
Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Ligonis priima pagal susitarimą.

atžvilgiu išveijos publika nesisiskiria nuo publikos daugumos bet kur kitur.
Norėčiau kviesti mūsų publiką pažvelgti į teatrą ir kaip į nuotyki, į kūrybinį aktą, kuriame ir žiūrovas turi dalyvauti. Vis daugiau prakantantių mūsų tautiečių išvažiuoja atostogų ir neįprastas, kartais egzotiškas vietas. Pritaikytime šį principą ir lankydami lietuviškame spektaklyje. k. p.

Šv. Raštas šiomis dienomis baigtas versti į činyanją kalbą, vienoje Afrikos valstybėje. Išvertė Tėvas B. Villy.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p.
Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiad. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitaru telefonu.
Telef. REEmble 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7581
VAL.: 1 v. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryti; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popietę ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2029
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos pirm., ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr., ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas. 2750 West 71 Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penkt. 10-13 v. r., 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. v. Sekmad. ir trečiad. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., trečiad. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilimnėja ligonius tik susitaru.
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Telefonas — GROvehill 6-2823.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta.

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val.: pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet
Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. r.; ketvirt. 6-8 v. vak., šeštad. 10-2 v.

O ŠALIA GULĖJO PLUNKSNA

Ā. a. rašytojas Albinas Valentinas baigė didžiąją darbymetę

Vos tik prieš pora dienų šio paties dienraščio puslapiuose, kalbėdami apie šventę ir kasdienybę, paminėjom, kad rašančiųjų eilės vis retėja, kai atėjo žinia, kad kovo 6 d. nuo mūsų atsiskyrė ir paliko rašančiųjų eiles Albinas Valentinas, palyginti dar jaunas ir dar didžiai naudingas mūsų gyvenimui žmogus. Apie mirtį yra labai daug įmantriai išsireiškimų: vieniems ji uostas, į kurį suplaukia pasėnė ar tik sudužę laivai, kitiems išsivadavimas, tretiems ji nebeišvengiamybės laisvė, tačiau tai tik žodžiai ir jie nublanksta, jie absoliučiai pralaimi pačiai mirties tikrovei. Mirties realizmas yra toks šurpūs savo nepakeičiamumu, kad prieš tą tikrovę nublanksta visa poezija, ir todėl, rašant apie mirusį, virpa širdis ir pirštai.

Užsimiršimo džiaugsmas ir nelaimės

Ā. a. Albinas buvo rašto žmogus iš pat prigimties. Ką jis bedirbo ir kur jis bebuvęs, niekada neišsivadėjo plunksnos ir rašė visur ir visiems. Jis aprašinėjo politikus ir stovybininkus, architektus ir meškeriotjus ir verslininkus, įvairias visuomenines institucijas, draugijas, gyvuočius ir mirusius. Jis rašė daug ir gal per daug išplėstai, bet visada su šiltu humoro jausmu. Vieniems tas humoras atrodė gal jau per daug paprastas, kitiems nuosirdžiai guodžias ir ramias, bet visi tie kūriniai, kurie buvo skaitomi ar išspausdinti, jie buvo literatūriški, jie buvo parašyti gerai tiek dalykiškai, tiek literatūrine prasme. Velionis, rašydamas net apie skaudžiausius mūsų įvykius, 1941 m. sukilimo dienas, moko išlikti toki nuosirdžiai šiltas, paprastas ir giedras, kad atrodė net ir tie bolševikai nebuvo tokie baisūs ir ta mirtis, ištikusi lietuvius, senus ir jaunus partizanų, nebuvo tokia jau šurpi. Su giedria nuotaika su paprastu atvirumu, nekandžia humoro priemaiša mes skaitėme patys apie save, nes Valentinas mokėjo rašyti apie viską kitaip, negu visi, jis turėjo ne kokį grakštų, vakarietiško ir gudrų sakni, bet paprastą, tačiau gospodoriškai išmintingą.

Be abejo, jis tais kūriniams nesirūpino. Ir jei šiandien neturime jo nė vienos knygos, tai tik to nerūpestingumo ženklas. Toks pat jis buvo ne tik savo kūrybai, bet ir savo asmeniui. Jis nesirūpino per daug tuo, ką jam sakė daktarai, nei galvojo, kad jis turi daugiau rūpintis savo gyvenimo žvake, ne tik ją ramiai degindamas iš abiejų galų, bet kar taisy net ir per vidurį užkurdamas. Jis žadėjo visiems parašyti, visi buvo dėkingi, užmiršdavo pažadus, vėl atmindavo ir tačiau vis tiek daug prirašė, atsižvelgus į sunkų rašymo darbą, gal net per daug. Ir tas savęs užmiršimas buvo jo paguoda, tačiau iš antros pusės ir nelaimė. Bet a. a. Valentinas buvo toks, koks jis buvo, jis negalėjo būti kitoks, jis kitaip nebūtų rašytojas Valentinas, jis būtų kitoks asmuo ir kitoks kūrėjas. Daugeiui atrodė, kad vienokie ar kiti kūrėjų žingsniai yra neprasmingi, kad jis turėtų kitaip

rašyti ir praktiškiau elgtis, bet juk tada jis nebebutų rašęs, nes nieko už rašymą šiais laikais nėra nepraktiškesnio.

Draugai iš šiapus ir anapus

Dar nepriklausomos Lietuvos laikais a. a. Albinas mėgo daug rašyti apie Port Arturą, apie caro armijoje tarnavusius lietuvius ir jų kovas, apie žemaitiškus velnius. Ir tie iš anapus žemaitiški pasakų didvyriai kipšai buvo tokie paprasti ir lietuviški. Jie su žemaičių ūkininku mainydavo pypkėmis, lošdavo kortomis ir šokdavo vakaruškose. Tai, be abejo, turi gilesnę negu tik stilistinę ar gražbylystės prasmę. Valentinas nematė priešų net ir ten, iš kur tikrai kėsinama prieš paties žmogaus gerį. Valentino kipšai ir žmonės, nesvarbu ar jie būtų rusai ar vokiečiai, sunkiausiomis mūsų krašto valandomis, raštuose vis tiek iš-

Albinas Valentinas
Piešinys J. Penėlyso

likdavo žmonėmis, Valentino piktieji ir gerieji herojai vienodai, pasakytume lengvai, sprendavo piktus ir sunkius uždavinius, neprasidami žmoniškumo ir humoro jausmo, o to kiekvienas mirtingasis žemėj turi ir iš tos pusės juos visus Valentinas piešė.

Dar visai neseniai, kai Kazys Veselka pasisakė galįs Valentiniui iliustruoti knygą, klausančius linksmi nuteikė Valentino atsakymas: "Tu, Kazimierai, nemokėsi nupiešti žemaitiško kipšo". Pasakymas labai prasmin-

gas. Tikrai niekas nemokėtų taip nupiešti, kaip visa tai piūnina pavalzduoja pats Valentinas. Sunku būtų nupiešti tokius geraširdžius žmogaus priešus. Rašydamas reportažus iš karo ir pokario metų Vokietijoje, Valentinas linksmi prisimindavo, kaip juos alkanus išvydavo vokiečiai, jis jų nekeikė ir nekaltino, jis tik linksmi juokė ir giedriai pasakojo apie dvi nelaimes: savo alkį ir vokiečio šykštumą.

Žodis ir pažadas

Ak, kiek daug reikėtų ir būtų galima kalbėti apie Albiną Valentina, rašiusį dešimtimis vardu ir pavardžių. Kaip gaila, kad beveik nieko negalima keliuose puslapiuose atskleisti iš tikrai domaus žmogaus gyvenimo. Lieka tik brūkšniai ir toli gražu ne tokie šilti ir paprastai ir giedriai, kaip kad norėtum. Albinas Valentinas skaitė, kaip minėjom, dešimtyse, o gal ir daugiau kaip šimte vakarų savo kūrinius. Neaktyvume, kad jis labai gerai skaitė, tačiau jis savo šiluma visus patraukdavo, Valentino humoristinės prakalbos buvo dažnai reto gražumo. Visą eilę tokių prakalbų gali prisiminti ne vieno parengimo ar pobūvio dalyviai. Tokiuose įvairiuose parengimuose jis, paprašytas parašyti į laikraštį, pažadėdavo ir dažnai uždėdavo. Prisimenu, po pirmosios Dainų šventės 1956 m. pažado taip ilgai neišpildė, kad "Draugo" redakcijos štabas negalėjo sau atleisti, kam angažavo šiam reikalui Valentina. Tačiau, kai jis atnešė Dainų šventės plačiausią aprašymą, visus apėmė džiaugsmas, nes buvo taip viskas tiksliai ir taip kūrybiškai ir lengvai aprašyta. Panašų atvejų yra buvę ir daugiau, bet dabar jo pažadas mūsų visuomenei, mūsų tautai ir literatūrai niekada nebebus įvykdytas. Ir kaip gaila, kad šalia Kaupo ir Škėmos, Mackaus ir Tysliavos, Lauciaus, Kiršos ir Būdavo, nekaltant jau apie vyresnius Krevė ir Biržišką, Savickį ir Šėnių, tapo supiltas dar vienas kapas.

Velionis Valentinas, anot poeto Aisčio, baigė savo gyvenimą, kaip sunkią darbymetę. O jis, be

Lietuvių Bendruomenės, Chicagos Apygardos valdybos 1965 metais Marquette Parke surengto humoristinio literatūros vakaro programos atlikėjai rašytojai. Pirmoje eilėje, iš kairės į dešinę: Albinas Valentinas, Vladas Būtėnas-Ramojus ir Jonas Minelga; antroje eilėje, iš kairės į dešinę: Aloyzas Baronas, Danutė Brazytė-Bindokienė, programos vedėjas Vladas Vijeikis, Nirolė Jankutė-Užubalienė ir Rimas Vėžys. Nuotrauka V. Noreikos

"Draugo" gegužinėje 1963 metais. Iš kairės į dešinę: Vladas Būtėnas-Ramojus, Albinas Valentinas, inž. Vytautas Galvydis, Aloyzas Baronas ir Jonas Minelga.

Berzeliai jau laukia pavasarinio vėjo dvelkimo Nuotrauka V. Maželio

prozos, mokėjo ir piešti, ir eiles rašyti, ir yra parašęs net religinio turinio eilių. Dar prieš pusmetį, rašydamas apie 1941 m. sukilimą, pavaizdavo, be žuvusių gimnazistų, ir vieną Port Arturo didvyrį, šalia kurio gulėjo japonų ir kituos karuos nėsioja pypkutė, kurios vožtuvėliais kadaise būdavo užtaisomos patrankos. Šiandien šalia velionies guli plunksna, ir niekada

jau rašytojas jos nebepakels. Niekada nebebus įvykdyti jokie pažada, tam tikra spaudos dailis liks tuščia. Ar kas į ją ateis, sunku pasakyti. Visko pasaulyje, ypač Amerikoje, galima pirkti, išskyrus talentus, ir būtų gera, kad mes, laidodami a. a. rašytoją Albiną Valentina, tai su-prastume.

Aloyzas Baronas

Quisot yra prancūzų kunigas - darbininkas, vienas iš tų šio amžiaus kunigų, kurie Prancūzijos miestų, ypač Paryžiuje, pramonės kvartalų gyvena ir dirba fabriko darbą kartu su darbininkais, drauge atlikdami ir savo apaštališkąją misiją ne vienu atveju labiausiai nuo Dievo nutolusių draugystėje.

TRŪKSTA LAIKO

KUN. QUISOT

Aš išėjau, Viešpatie, į gatvę, ten žmonės ėjo, skubėjo, grįžo, vaikščiojo, bėginėjo. Dvirčiai bėgo, automobiliai bėgo, sunkvežimiai bėgo, visa gatvė bėgo. Visas miestas bėgo, vis bėgo, skubėjo neprarasti laiko, bėgo paskui laiką, kad atgautų laiką, kad laimėtų laiką.

Sudiev, žmogau, atsiprašau — neturiu laiko, gal kitą kartą, negaliu laukti, neturiu laiko. Baigiu šį laiška, negaliu laukti, neturiu laiko. Mielai tau padėčiau, bet neturiu laiko. Negaliu susikaupti, shaityti, nes neturiu laiko. Norėčiau pasimelsti, bet neturiu laiko.

Tu suprask, Viešpatie, — jie neturi laiko. Kūdikis žaistų, bet neturi laiko, gal vėliau... Mokynys spręstų uždavinius, bet dabar neturi laiko, gal vėliau... Studentas klausytų paskaitų, tiek darbo, bet dabar neturi laiko, gal vėliau...

Šeimos tėvas turi vaikų, bet neturi jiems laiko, gal vėliau... Senelis turi anūkių, bet neturi jiems laiko, gal vėliau... Yra ligonių, turėtų gydytis, bet nėra laiko, gal vėliau... Mirtis! Viskas veltui, pavėlinta, bet jau nėra laiko.

Taip, o Viešpatie, visi žmonės bėga paskui laiką, praleidžia gyvenimą bėgdami, išsekę, prislėgti, persidirbę ir niekad nepaveja laiko, nes niekam nėra laiko. Nepaisant visų jų pastangų, jiems trūksta laiko, labai ir labai trūksta to laiko.

Viešpatie, ar nebūsi suklydęs savo apskaičiavimuose?

Čia yra kažkokia visuotinė klaida: valandos yra per trumpos, dienos per trumpos, Tu, kurs esi šalia ir virš laiko, Tu, Viešpatie, sypsaisi, žūrėdamas, kaip jie kovoja su laiku. Bet Tu žinai, ką darai, Tu neklysti, kai dalini žmonėms laiką. Tu kiekvienam duodi laiko atlikti tai, ką kiekvienam esi skyręs. Reikia tik neprarasti laiko, neikvoti veltui laiko, nes laikas yra Tavo dovana, tačiau prabėgantį dovana, kurios neužkonservuosai šaldytuve.

Viešpatie, aš turiu pakankamai laiko. Visas laikas yra mano, mano gyvenimo metai, mano dienos valandos — visa tai mano. Reikia tik jas užpildyti ramiai, atsidėjus, kad iš jų beskonio vandens Tu padarytum kilnaus vynu, kaip esi padaręs kitados Kanoje, esi padaręs žmonių vestuvėms.

Šį vakarą neprašau, Viešpatie, laiko atlikti tą ar kitą, prašau tik malonės atlikti sąžiningai laike, kurį Tu man davai, tai, ką Tu nori, kad aš daryčiau.

Vertė J. Savasis

SPAUDA, TV PRANCŪZIJOJE IR ŠUOLIS I ŽENEVOS MIESTĄ

Prancūzijoje išbuvęs tris savaites ir ne sostinėje Paryžiuje, bet nedideliame Savoijos provincijos mieste (Aix-les-Bains), žinoma, nėra lengva giliau įžvelgti į prancūzų kultūros gyvenimo apraiškas. Provincijos mieste, kuris tik sezono metu sutraukia tūkstančius lankytojų (daugiausia — ligonių) kultūros gyvenimas atgyja vėlyvą pavasarį — vasarą — rudenį, vėliau jis apmiršta. Belieka tenkintis spauda, žurnalais, viena kita prancūzų televizijos programa. Čia jau buvo minėta, kad ypač dienraštinė prancūzų, tiksliau — Paryžiaus spauda žymiai pranašesnė už vokiškąją. "Le Figaro", dienraštis, šalia jo — "Le Monde" tai dienraščiai, kuriuos imi į rankas su tikru smalsumu. Tačiau, jei europinis skaitytojas nori būti pakankamai objektyviai painformuotas apie politinio gyvenimo įvykius, jų užkulius šioje ir kitose geležinės uždangos pusėje, jis negalės tenkintis nei prancūzų, nei italų, nei gana anemiška vokiečių spauda. Jis turės įsigyti "Neue Zuercher Zeitung", dienraštį, kurio skelbimų kiekis jau primena JAV dienraščius (kelis kartus per savaitę dienraščio tarptautinė laida turi po 96 psl.). Jei pasėksi šio šveicarų dienraščio užsienio korespondentus, galėsi būti "pasotintas" — jau kitas reikalas, kad tas Zūricho dienraštis be galo konservatyviai sukerpamas, jame neatspindi

V. ELSEIKA, Vokietija

gyvenamojo laiko tempas, žymės, jo žinios ar korespondentų pranešimai beveik tolygūs, savo forma, ypač sulaužymu ir pan. prieškariniams Europos laikraščiams. Tas pats pasakytina ir apie patį rimčiausią prancūzų dienraštį, vakarais išleidžiamą "Le Monde" (jis — buvusio "Le Temps" aiškus ipėdinis). Vengiama iliustracijų, o tai — šių dienų pasaulyje — aiškus atsilikimas...

Milijonai žiūrovų patogiai stebi televiziją

Didieji Paryžiaus dienraščiai patenka į provincijos miestus, tačiau jais domisi tik labiau išprusę visuomenės sluoksniai. Prancūzų masės, darbininkija (o ją šių eilučių autoriui daugiausia teko stebėti, ypač valandomis, kai kildavo maitinimosi klausimas) seka dienraščius, kurie leidžiami ar vietoje, ar netolimuose didesniuose miestuose. Kas kita — televizija. Kaip ir kitur Europoje, ji jau virto pačiu patraukliausiu masių mediumu. Šeimos vyksta reiškiniai, kurie nebuvo įmanomi praityje — ateina 7 ar 8 val. vakaro, šeimos galva grįžta iš darbo, po vakarienės (aišku, su vynu) šeimos nariai susirenka šalia televizijos, nuvargę šeimos galva susirango ant sofos, čia pat žmona su vaiku

ir... pasineriama į mažo ekrano šešėlių karalystę. Knyga, žurnalų sekimas, "žygis" pamatyti mieste geresnė, ar bent išgarsintą filmą? Ne, jau nebėra laiko. Tai vyksta Prancūzijoje, Vokietijoje (ir, deja, lietuvių tarpe), Italijoje, Anglijoje, žinoma, ir Amerikoje.

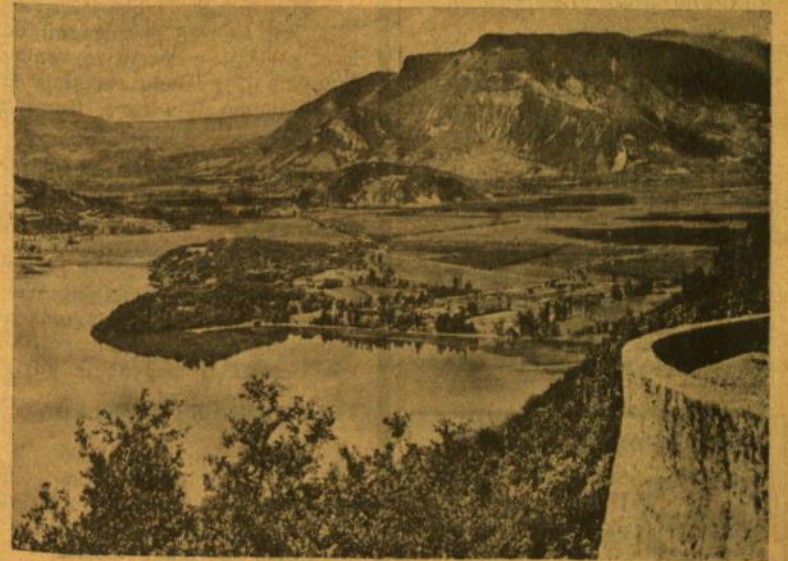
Šeimininkės skuba įsigyti "Tele Poche" programą

Vokietijoje leidžiami gerai iliustruoti, didelio formato žurnalai su TV programomis. Prancūzijoje gali įžiūrėti aiškų JAV sekimą — leidžiamas kišeninio formato, storas, puikiai iliustruotas, spalvotas žurnalukas "Tele Poche", jis palyginti pigus — vos 70 santimų ir savo

labai margu turiniu nemenkesnis už amerikinius tokio tipo leidinius. Skaitytojas - žiūrovas jame ras ne tik madų puslapius, valgių receptus, horoskopus, ištistus puslapius su comic piešiniais (šerifo nuotykiams, slaptojo agento pergyvenimai...), net paveiksluotas serijas apie kokias nors avantiūras. Žinoma, pateikiama smulki abiejų kanalų (chaine) programa, gausybė iliustracijų. Žiūrėk, savaitė baigiasi, šeimininkės rūpinasi maisto produktais kitai savaitei (šaldytuve yra vietos) ir ji jokiū būdu nepamirš nusipirkti "Tele Poche" — tai kasdieninis, būtinas, malonus vadovas.

Programoje: milijardieriai, egzotika, madingos "žvaigždės"

Laimingi prancūzai, galį įjungti abu kanalus — didesnis programų pasirinkimas. Kiti turi tenkintis tik pirmuoju kanalu, nors jis pateikia gausnę programą. Pirmasis pradeda (Nukelta į 4 psl.)

Du Bourget ežeras Prancūzijoje. Jo pašonėje yra ir Aix-les-Bains kultūrinis miestas.

SPAUDA IR TV PRANCŪZIJOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

veikti maždaug nuo 12 val. dienos, antrasis — tik nuo 8 val. vakaro. Žinoma, panašiai kaip ir Vokietijoje, TV žiūrovai seka naujienas — Prancūzijoje pagrindinės žinių valandos — 1 val. dieną (Tele — Midi) ir 8 val. vak. Prieš 8 val. per 20 minučių žiūrovai supažindinami su pagrindiniais tos provincijos, srities, kur gyvenama, įvykiais.

Toliau jau seka pakaitomis — muzika, vaidinimai, wild — west filmai, egzotiškųjų kraštų vaizdai. Pagrindinis žiūrovų dėmesys kreipiamas į vakaro programas, kai... visa šeima namie. Madoje serijiniai filmai: pvz. tuo metu buvą Prancūzijoje bent per dvi savaites kas vakarą prancūzai matė filmą, susuktą pgl. Luisos Linares romaną "Kaip nereikia išteikti už milijardieriaus". Vėl seka Paryžiaus muzikų pasirodymas, o kitą vakarą bent prieš 6 metus kinuose jau matytas kriminalinio turinio filmas apie komisarą Maigret, su Jean Gabin pagr. vaidmeny. Vėl sportas, ar madų pasaulis, Tibeto gyvenimas, o kitą vakarą vėl nebe naujas, bet vertingas Jean Renoir, 1962 m. pastatytas filmas "Le Caporal Epingle".

Lietuviai be pinigų, draugų, nemokas prancūziškai...

Antrasis kanalas, veikiąs vos tris valandas per parą, savo programų lygiu kiek skiriasi nuo pirmojo "chaine", tačiau, kaip prideda, pataikauja masių pomėgiams. Štai vieną vakarą jis perduoda JAV — sovietų sunkumų kilnotųjų rungtynių vaizdus, kitą — stebime lenkų — prancūzų futbolo rungtynes, trečią vakarą žiūrovus su įtampa seka 1950 m. susukto britų kriminalinio filmo turinį, o dar kitą vakarą žiūrovams pristatomas "gigantas lietuvis Pantalaskas, be pinigų, draugų, atsidūręs jam svetimo Paryžiaus gatvėse". Tai 1960 m. susuktas ir Paul Paviot surežisuotas, pgl. Rene Masson romaną "Les compères de Misericorde". Pantalaskas suranda draugų, jo padėtis pagerėja, žiūrovai, atrodo, patenkinti...

Gera jau tai, kad prancūzų masėms pristatomas "geant Lithuanien" — milžinas lietuvis, jos patiria, kad pasaulyje gyvenama tokios tautybės žmonių, jau kitas klausimas, kad milijonams pasižiūrėjus Pantalasko, nejuočiomis jie pradeda šypsotis...

Zenevoje težiūrima Prancūzijos televizija

Vos už 50 mylių — prašmatnus, tarptautinės atmosferos ir

RINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDZIAI

Ekspertistai uždedam naujus ir tai some senus. Pilnai apsidraus. Dar bas garantuotas.

A. ABALL ROOFING CO. LA 1-6047 arba RO 2-8777

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penk dienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštą dienias ir sekmadieniais nuo 8.30 iki 9.30 val. ryto. Vakarinis pirmadienis 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IS WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM Telef. HElock 4-2413 7159 South Maplewood Avenue Chicago, Illinois 60629

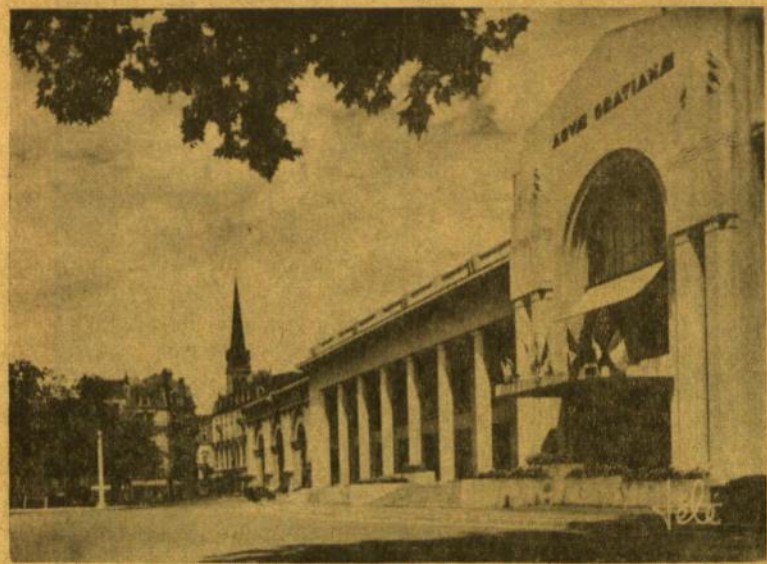
APDRAUDŲ AGENTŲRA Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio Patogios išmokėjimo sąlygos J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

žinomųjų konferencijų miestas — Ženeva. Dažnoje valgykloje lankytojai sriūbčia kava ir seka Prancūzijos televizijos programą — ją "sugauti", aišku, čia nėra jokių sunkumų (kas kita Šveicarijos gilumoje, kai kalnai apsinkina TV programų teikimą). Šveicarai, prancūziškai kalbą — o jų didelė dauguma Zenevoje — mieliai seka įvairias programas, tačiau... išjungia aparatą, kai kalba gen. de Gaulle. Kodėl tai darote? Mes ne prancūzai — atsako.

Vaikščiojant Zenevos gatvėmis, besigėrint paežerio vaizdais, tolimų kalnų siluetais, vis labiau galvoji: ar tai šveicarų miestas, ar turistų centras? Juodieji, geltonieji, baltieji — mašios visos rasės. Daug meno galerijų, per savaitę bent kartą ar du operų simfoninių orkestrų spektakliai, gerų kamerinių ansamblių pasirodymai.

Tačiau net ir lietuvių labiausiai traukia buv. Tautų Sąjungos rūmai — dabar J. Tautų pastatas. Kartais, kaip šiuo metu, rūmuose verda gyvenimas, kartais ištiesomis savaitėmis, kai nėra konferencijų — rūmų salės tuščios ir turistams aiškina mos įvairios jų detalės. Salės ne be tos, kokios buvo T. Sąjungos metais, tačiau, kai stebi didžiąją salę, kažkaip ausyse, rodos, aidį Voldemaro ilgiosios kalbos, ar supykusio E. Galvanauko argumentai.

Idomiausia, kai turistams aprodžius rūmus, vadovas, atrodo Jordano ar kito Art. Rytų krašto atstovas, visus ekskursantus suburia aplink save ir jiems papasakoja juoką, sakydams — nepapasakokite komunistams. Jis pasakoja apie Nikolaj Nikolajevičių, kuris nusivylęs sovietiniu gyvenimu, melais apie tariamą gerovę ir apie tai, kaip paabejojęs rusas kažin kur dingsta. Turistai kvatoja, vadovas patenkintas atsisveikina ir vėl primena — tik nesakykit, juk tikrai jūs tarp nebuvo nei vieno ruso? Ties Lemano ežeru jau leidžiasi saulė, turistai dar apžiūrėję ištaigingą parką su JAV dovana — didžiuliu žemės rutuliu, pamąsto apie sovietų - JAV derybas ir skirstosi savo keliais.

Aix-les-Bains miesto (Prancūzijoje) maudyklių pastatas, užsilikęs dar iš romėnų laikų.

Laikė ir gyvenime

APIE NIHILIZMĄ LITERATŪROJ

Susijaudinimą Šveicarijoje sukėlė garsus literatūros profesorius Emilis Staiger, dėl kurio minčių dabar ginčijasi ne tik šveicarų laikraščiai, bet kurio kalbą cituoja ir Vokietijos rimtieji savaitraščiai. Tą savo kalbą minėtas literatūros mokslininkas pasakė Žiuriche 1966 m. gruodžio 17 d., kai jam per iškilmes teatre buvo įteikta Žiuricho miesto literatūrinė premija. E. Staigeriui vėliau mėgino oponuoti pagarsėjęs šveicariečių rašytojas Max Frisch, bet ir jis simpatizuoja nusikaltimui ir vulgarumui, kur nuogas smalsumas jį patį nuvilioja keliu į tamsias sritis, kuriose jis tesitiki mus nustebinti ir parblokti, ten jis nusižengia savo pašaukimui ir lieka skolingas dėl žodžio dovanos piktanaudojimo.

Prieš degutinę literatūrą Pirmiausia savo kalboje, pavadintoj "Literatūra ir viešuma", E. Staiger pasisakė prieš vadinamąją angažuoją literatūrą, kurią po II pas. karo propaguoja pasaulyje J. P. Sartres tipo egzistencialistai ir komunistai. E. Staiger mano, kad angažuojoji literatūra "netenka savo laisvės, praranda tikrąją, laiko tėkmę pralenkiančią, įtikinančią kalbą, nes ji tampa per daug atsidavusiu advokatu, tariamoms humanistinėms, socialinėms ir politinėms idėjoms atstovauti. Taigi, angažuojoji literatūra mes matome išsigimimą tos bendruomenės valios, kuri įkvėpdavo praeities kūrėjus".

Šitą bendruomeninį (visumos) žvilgsnį E. Staiger dar kartą pabrėžė, kalbėdamas apie blogybių vaizdavimą literatūroje. Jis sakė: "Jokiu būdu nereikia kalbą cituoti ir Vokietijos rimtieji savaitraščiai. Tą savo kalbą minėtas literatūros mokslininkas pasakė Žiuriche 1966 m. gruodžio 17 d., kai jam per iškilmes teatre buvo įteikta Žiuricho miesto literatūrinė premija. E. Staigeriui vėliau mėgino oponuoti pagarsėjęs šveicariečių rašytojas Max Frisch, bet ir jis simpatizuoja nusikaltimui ir vulgarumui, kur nuogas smalsumas jį patį nuvilioja keliu į tamsias sritis, kuriose jis tesitiki mus nustebinti ir parblokti, ten jis nusižengia savo pašaukimui ir lieka skolingas dėl žodžio dovanos piktanaudojimo. Bet šitai esame veikiami šandien pasibaisėtinu mastu. Šitokie dalykai eina perdėm naujaisiuose romanuose ir scenos pjesėse. Juose knibždėte knibžda psichopatai, visuomenei pavojingos būtybės, plačios apimties šlykštinės ir išmoningiausios klastos. Tai vyksta šviesos bijančiose patalpose ir atskleidžia visame, kas žema, nuostabų išradinumą.

Kai mus mėgina įtikinti, kad šitie dalykai liudija gilesnį maištą, priešpaują arba apskritai rūpestį visumos rmtimi, mes galime dažnai (jei ne visada) tuo abejoti. Tą rimtą turėtume pajusti "pogrindiniame" kalbos dundėjime. Ji vis

dėlto, tamsybei gilėjant, kad ir neapčiuopiama, kad ir nesanti, turėtų mums prasiveržti kaip nepraeinančios šviesos stoka. "Bet kur tai vyksta?" klausia E. Staiger ir, priminęs vokiečio P. Weisso dramos apie markizą Sadą ir Auschwitzo kacetą, pasako, kad tų šlykščių autorių su apskaičiavimu kreipiasi į publikos smalsumą.

"Ten, kur žmonės pradeda žavėtis nepaprastybėmis, išimtinėybėmis, įdomybe dėl jų pačių, ten neišvengiamai kelias per retenybes ir pamaiviskumą veda į keistenybes bei groteską, o nuo šių toliau į nusikalstamumą bei liguistumą, liguistumą bei nusikalstamumą, kurie mūsų vaizduotėj kontrastu nebepažadina aukštesnės geresnės būties atovaistės, bet dėl savo erzinančios galios turi labiau kelti smaguriamumą ir dažniausiai yra smaguriaujami. Galima spėti, kad daugelį tai patinka. Čia jie tuos patekalus praryja, nors tikrajame gyvenime su jais nenorėtų turėti nieko bendro. Piliėtis ploja politiniam terorui, geros visuomenės darna ploja seksualiniams iškrypimams, kurių tik paminėjimą ji draustų savo pačios namuose. Jie, gal būt, jaučia kažin ką panašaus į nejaukumą. Bet šis jausmas nepasirodo atvirai. Jį užslopina pagarba menui.

Pagarba nevietoj Bet čia pagarba nevietoj, — sako E. Staiger. Literatūra kaip tokią, kaip kiekvienas kitas menas, tuo dar neužsitarnauja

A. ABALL ROOFING CO. Įsteigta prieš 49 metus. Dengiame visu rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome ir lauko. Taisome mūrą — "tuck pointing". Pilnai apsidraus. Visas darbas garantuotas. LA 1-6047 arba RO 2-8778 Skambinkite bet kurio laiku. Apskaičiavimai nemokamai

LEO'S SINCLAIR SERVICE 5759 So. Western Avenue LEONAS FRANCKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-ups ir Motorų Remontas Kamps 58th Street Telefonas — PROspect 8-9533

MOVING A. VILIMAS Apdraustas perkaramas Įvairių atstumų 8415 So. Lithuania Avenue Tel. FRontier 6-1882

mūsų pagarbos. Ji, kaip visos kitos žmogiškos apraiškos, neturi nė mažiausių pirmenybių teisių. Ji (literatūra) gali būti tiesi, arba melaginga, tauri, arba nedora, dorovinga, arba giliai sugedusi. Tikėti, kad dorovė neturi nieko bendro su estetiniu lygiu, yra romantinis prietaras", mano Staiger.

Prisiminęs po pasaulį pasklidusį legioną rašytojų, kurių gyvenimo užduotis yra knaisiotis šlykštinėse ir vulgarijose, profesorius taip pat priminė rašytojų žodžius, kuriais jis teisingai dėl savo šlykštinystei. "Jie sakosi esą tiesūs, jie tik atiduoda pirmenybę negaltingai piktai tiesai prieš gražią ir paguodžiančią apgaulę. Na, žiūrėkit, žmonės ir patiki. Jie pradeda gėdytis, kad jie nesą pakankamai drąsus pažvelgti į dalykus be baimės, arba su savotišku savęs sunaikinimo smagumu jie puola į visuotinę nevilį".

Nihilizmas — prabangos gaminyš Toliau E. Staiger kalbėjo: "Jeigu tie rašytojai teigia, kad sručių duobė esanti tikrojo pasaulio atvaizdu, o sąvadautojai, gatvės mergės ir girtuokliai esą tikrosios nepadaailintos žmonių atstovai, tada są klausiu: kokiuose sluoksniuose jie gyvena? Ar jau nebėra šiandien jokio orumo ir padarumo, jokio

taurumo nesavanaudiškai atsidėjusiam vyre ir motinai, kurie triūšia diena iš dienos tyloje? Ar jau nebėra drąsaus žingsnio didelėj meilėj, arba tylios ištikimybės tarp draugų? Visa tai yra kaip seniau. Tik tai netinka šios dienos stiliui. Kaip tolimą pavyzdį paimkime Homero stilių, į kurį nenkai tiserderina erotinis žavesys; taip į moderniąją kūrybą sunkiai įtelpa kilnumas ir gerumas. Tačiau saugokimės iš to padaryti išvadą, kad tokių dalykų nebėra niekur! Nesuteikime rašytojams tokio rango, kad pagal jų žodžius kiltų ar kristų mūsų pačių savigarbą! Verčiau pažiūrėkime, kada ir kur klesti griuvėsių literatūra, kokiuose sluoksniuose nihilistinės nuotaikos labiau plinta. Neabejotinas atsakymas, kokį mums duoda istorija, mus nustebina. Tai atsitinka — nors ne visada, bet dažniausiai — gerovės ir ramybės laikais: kai klesti nuobodulio demonas, pasirodo ir nusivylimas visu gyvenimu. Nuostabiausia, kad daugely atvejų nihilizmas yra prabangos prekė".

Šitokias mintis šveicarams praėjusių metų pabaigoj dėstė Žiuricho miesto literatūros laureatas E. Staiger. Ar jo išpėjančiais žodžiais nereikia susidomėti ir mums?

Dr. J. Grinius

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR. Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamam kainom. Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.	
NEW YORK, N. Y.	39 - 2nd Avenue AL 4-5456
NEW YORK, N. Y.	10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
BROOKLYN, N. Y.	370 Union Avenue. EV 4-4952
BROOKLYN, N. Y.	600 Sutter Avenue. DI 5-6808
BOSTON, Mass.	271 Shawmut Avenue. LI 2-1767
SOUTH BOSTON, MASS.	327 W. Broadway. Tel. AN 6-0065
BUFFALO, N. Y.	332 Fillmore Avenue. Tel. 6-2874
CHICAGO, Ill.	2222 W. Chicago Avenue. BR 8-6966
CHICAGO, Ill.	3213 So. Halsted Street. WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio	904 Literary Road. TO 1-1068
DETROIT, Mich.	7399 Michigan Avenue. VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich.	636-35 Bridge St., N. W. GL 8-2554
HAMTRACCK, Mich.	11333 Jos. Campau. GL 7-1575
HARTFORD, Conn.	200 Franklin Ave. Tel. 233-8030 ir 246-0215
IRVINGTON, N. J.	762 Springfield Ave. ES 2-4685
YOUNGSTOWN, Ohio	21 Fifth Avenue. RI 3-0440
LOS ANGELES, Calif.	960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J.	120 - 4th Street. PO 3-8569
NEWARK, N. J.	428 Springfield Avenue. BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn.	59 Congress Ave. LO 2-1446
PATERSON, N. J.	99 Main Street. MU 4-4619
PASSAIC, N. J.	176 Market Street. GR 2-6387
PHILADELPHIA, Pa.	10122 - 1214 N. 5th St. PO 3-4818
PITTSBURGH, Pa.	1307 E. Garson Street. HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif.	2076 Sutter Street. FI 6-1571
WATERBURY, Conn.	905 Bank Street. PL 6-0796
WORCESTER, Mass.	169 Millbury Street. SW 8-2868

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE 80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdžiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbai ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplanke mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuostą pirmą įstaigos aukštą. Laimės šaltinį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200,000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijai su

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- 1. Insured Family Savings
- 2. College Bonus Savings
- 3. Christmas Club Savings
- 4. Vacation Club Savings
- 5. Home Mortgage Loans
- 6. Home Improvement Loans
- 7. All Types of Insurance
- 8. Sell and redeem U. S. Bonds
- 9. Safety Deposit Boxes
- 10. Free Community Rooms for your organization meetings (Free Coffee)
- 11. Cash checks and pay all family bills with our special money

4 ³/₄ % METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinės vyriausybės apdraudus įstaigoje visus taupymo sąskaitas apdraustas iki \$15,000.00

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuostas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutauptisite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi)

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

- 12. U. S. Postal Stamps Machine Service
- 13. We sell Travelers Checks
- 14. Save-by-mail Kits
- 15. Notary Public Service
- 16. Two large Free Parking Lots
- 17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- 18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

JUOZAS TININIS

Genius Procuta vasario 24-tos dienos "Drauge" atspausdino laišką antrašte "Susirūpinkime lietuvių kalba". Autorius visai pagrįstai šiuo laišku atkreipia dėmesį į netaisyklingą lietuvių kalbos vartojimą laikraštiniuose mūsų spaudoje, ypač užsipildamas anglicizmais. Tačiau per neapsižiūrėjimą ir jis pats savo laiške pavartoja vieną kitą barbarizmą, su kuriuo mūsų kalbininkai jau keliasdešimt metų kovoja. Štai tas jo sakiny su kalbos piktžole: "...girdėjau pranešimą sakant, kad būk tai Sovietų Sąjunga ketina"...

Vargu, ar išeina bent vienas "Draugo" numeris, kuriame nerastume barbarizmo būk tai, atėjusio į mūsų šnektą iš rusų kalbos. Tai grynas ruscizmas, apie kurį ne kartą užsiminta ir šio dienraščio kalbos skyrelyje.

Genius Procuta "merą" laiko amerikietiškos kilmės barbarizmu. Tai netiesa. Šis žodis pateko į lietuvių kalbą iš prancūzų, kurie burmistrą vadina maire (tark: mër). Nepriklausomybės laikais turėjome apščiail romanų, išverstų iš prancūzų kalbos. Norint suteikti vertimams prancūziškumo atspalvį, burmistras ten dažniausiai buvo verčiamas "meru". Štai kodėl visi senesnės kartos inteligentai žino, ką reiškia "meras", nežūrint, kur jie begyventų — Europoje ar kituose žemynuose.

Visus kitus barbarizmus autorius yra visiškai teisingai išrinkęs iš laikraštinių spaudos puslapių ir suradęs jiems tinkamus pakaitalus. O mūsų spauda knibždėte knibžda tokiomis barbarizmais, tiksliau sakant, anglicizmais, arba amerikizmais.

Amerikos lietuvių kalboje daugiausia anglicizmų priveisė senosios imigracijos mūsų tautiečiai. Deja, ir naujieji atvečiai — sąmoningai ar nesąmoningai — vis kaskart daugiau ima savo kalbą daryti anglicizmais.

Šiandien Amerikos lietuvių kalboje tiek gausus anglicizmas, kad jie negalėjo sutilpti net į dr. Margerio parašytą dviejų šimtų puslapių žodyną.

Senosios imigracijos lietuvių anglicizmus vartoja todėl, kad jie nebežino, kaip tą ar kitą sąvoką išreikšti savo kalba, kurią yra pamiršę. Tačiau naujųjų ateivių anglicizmų vartojimo priežastys kiek kitokios. Daugelis šiandieninių imigrantų vartoja anglicizmus iš apsilėidimo, tingėdami jiems paieškoti pakaitalų arba norėdami kokiai nors sąvokai suteikti komiško atspalvį. Pavyzdžiui, kūdikio saugotoją jie vadina beibysiteriu, pajūrį arba paplūdimį — byčium, valkatą — bomu, apygardą — distriktu, valytoją — dženitoriumi, sunką, arba sultis — džiusu, nelaimingą atsitikimą — aksidentu, lošiką — gemblerių, apdraudą — inšūrensū, dailidę, arba stalių — karpenteriu, lūpų pieštuką — lipstiku, sklypą — lotu, burmistrą — majoru, vedėją — menedžeriu, įkaitinę skolą — morgičiais, perlaidą — money orderiu, leidimą — permitu, krautuve — štoru, injekciją — šatu, eismą — trafiką, sunkvežimį — troku, dulkių siurbį — vakumklyneriu, vėsintuvą arba vėduoklę — fenu ir t. t. Kaip matome, visoms šioms sąvokoms išreikšti turime sąvokas, visai vykusius lietuviškus atitikmenis. Tad kodėl jų nevartoti? Nėra nė mažiausio reikalo griežti anglicizmu.

Zinoma, yra anglicizmų, kuriems nelengva surasti pakaitalą. Vienas tokių yra "rekorde-ris", labai plačiai Amerikos lietuvių vartojamas. Lietuvoje šį aparatą vadina magnetofonu. Gal ir mums reikėtų tuo terminu pasinaudoti, nors ir jis yra svetimžodis. O jei ne, tai mūsų kalbininkai turėtų surasti tinkamesnį žodį, sakysime, užrašytuvą, garsiajuostis...

Anksčiau minėti anglicizmai priklauso žodyno sričiai. Tačiau daug painesni yra sintaksiniai anglicizmai, kuriuos pastebi tik nesugadinto kalbos jausmo žmonės. Štai pavyzdys: "Mūsų parapijai reikės sukelti trisdešimt tūkstančių dolerių". Veiksmažodis "sukelti" šiame sakiny yra anglicizmas. Ištaisyti reikėtų šitaip: "Mūsų parapijai reikės įvairiais būdais surinkti trisdešimt tūkstančių dolerių". Taip

pat vergiškai išverstas į lietuvių kalbą ir šis sakiny: "Daugumas šių dienų jaunimo tik nori turėti gerą laiką". Anglicizmas čia "turėti gerą laiką": have a good time. Grynai lietuviškai reikėtų sakyti: "Daugumas šių dienų jaunimo tik nori linksmai leisti laiką".

Pasitaiko lietuvių, kurie žiemos metu, gavę slogą, skudžiausi: "Aš pagavau šaltį". Tai vėl vienas iš biauriausių anglicizmų.

K. Zoromskis Tapyba (Liet. foto archyvas)

Lietuvoje nė vienas lietuvis taip nesakydavo. Kam gaudyti šaltį, jeigu iš viso jo negalima pagauti? Verčiau reikia sakyti: "Aš gavau slogą".

Ačiū Dievui, kad sintaksinių anglicizmų ne tiek jau daug pasitaiko Amerikos lietuvių kalboje. Svarbiausia, mums reikia vengti žodynių, arba leksinių anglicizmų, biauriai teršiančių mūsų gražią kalbą. Laikraščių redaktoriai turėtų stropiai "iššluoti" šiukšles iš prisistų straipsnių. Šiandien dažnas nemokša rašo į laikraščius ir savo straipsnių davalu suteikia redaktoriams daug darbo. Nepriklausomoje Lietuvoje tokie nė iš tolo nebūtų savo rašiniams priėję prie laikraščio. Šiandien jie darto mūsų gražuolę kalbą be jokio sąžinės graužimo. Apsaugok, Viešpatie, nuo tokių rašėjų!

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING BODY AND FENDER WORK PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS ČESAS

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgu metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Lietuviškas Restoranas — METROPOLIS
6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukiąj nuotakoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvoti. Atidaras kasdien nuo 11 val. ryto iki 11 val. nakties. Pirmadienį uždaryta. Vist prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTANINA KAUSAI

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
6515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH - KOVO MEN. 9, 10 IR 11 D. D.

STOCK V.S.O.P. IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.98
BARON VON KLUEG V.S.O.P. GERMAN BRANDY	Fifth \$3.89
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.29
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
RICCADONNA IMPORTED VERMOUTH dry or sweet 30 oz. Bottle	\$1.39
PARK & TILFORD Imported 86.8 Proof CANADIAN WHISKY	Fifth \$3.79
SANDY MACDONALD IMPORTED 86.8 Proof SCOTCH WHISKY	Fifth \$3.98
JUSTINO'S MALMSEY FINE MADEIRA Medium Sweet WINE	Fifth \$2.98
LEMON ICE LIQUEUR	Fifth \$3.79
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR 100 Proof	Fifth \$4.09

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
NAUJU PARDAVIMAS — VARTOJAMŲ TAISYMAS
GREITAS pataisymas — GARANTUOTA — KREDITAS
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SA-TOM.

4 3/4% on savings accounts

5 1/4% on investment bonus

NUO SAUSIO MEN. 1 d., 1967
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, TAIPGI ORO VESINTUVAI, SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad ir ketvirtad nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val vak.

Earn More at Standard Federal

5 1/4% **4 3/4%**

1 Year Savings Certificate

New at Standard Federal! Requires \$10,000 minimum investment.

Passbook Savings

Earnings paid and compounded four times a year. No minimum. No time requirements. Additions can be made in any amount.

New Higher Insurance Limit

Certificates and Passbook accounts now insured to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U.S. Government.

ASSETS \$105,000,000 RESERVES \$10,000,000

Passbook savings in by the 10th of the month earn from the 1st.

Chicagoland's Strongest

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

HOURS
Mon., Thurs. 9-8 / Tues., Fri. 9-4
Sat. 9-12 / Wed. Closed

TELEVIZIJAS:
paprastas ir spalvotas nebranziausias. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalys Pasiteiraukite apie naujas.

J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5938

DEKORAVIMAS
IS VIDAUS IR IS LAUKO
Kilimai ir apmušti baldai valomi
J. RUDIS Tel. CLiffside 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV
3 skyriai Chicagoje:
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1844

Lietuvių bendrovė, kuri turi teise siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą. Didelis pasirinkimas geriausias rūšies medžiagų ir kitu prekiu žemomis kainomis.
E. ir V. Žukauskai

BANGA
Pardavimas ir taisymas
2649 West 33rd St., Tel. 434-0421
P. Rudėnas K. Simulis

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5169

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

NAUJAS T. MERTONO ŽODIS

Rašytojas Thomas Merton, ir būdamas nariu vieno iš labiausiai uždarų ir griežtųjų vienuolynų — trapistų, yra taip nuostabiai arti kultūrinės visuomenės. Jo knygos yra plačiai skaitomos, patenkančios net tarp labiausiai perkamų veikalų JAV-se.

Naujausias jo veikalas — "Conjectures of a Guilty Bystander". Išleido Doubleday & Co., Garden City, N. Y., 1966 m., 328 psl., \$4.95. Tai lyg toks kultūrinis rašytojo dienoraštis, susidaręs iš jo nuo 1956 m. vestų užrašų, patyrimų, mąstymų, įspūdių perskaičius kokį veikalą ar minčių ryšium su kurio svarbesniu įvykiu. Tai margaspalvė kultūrinė mozaika, stebinanti autoriaus nepaprastai plačiu apsisiskaitymu viso pasaulio naujausių veikalų. Mertonui pažįstami ir naujausieji protestantų teologai, ir modernieji Europos dramaturgai bei beletristai, nekaltant jau apie ekumeninio katalikų sąjūdžio išskeltus naujumus. Čia Mertonas pasireiškia kaip taiklus, progresyvus, liberalus kūrinių ir įvykių vertintojas, komentatorius.

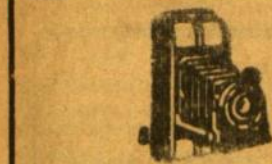
Turėdamas poeto žodinės išraiškos turtingumą, Mertonas moka intriguojančiai savo mintis formuluoti. Rasinę puikybę jis laiko modernaus žmogaus kolektyvine nuodėme; automobiliai, anot jo, kai kieno esą pavėriami viešaisiais namais. Jis yra pasiryžęs savyje išlaikyti europiečio bruožus ir juoktis, "kol atominiai krituliai man burną uždarys".

Mertonas yra žmogaus laisvės gynėjas ir kietai pasisako prieš dabar didėjančius terorizmo veiksmus, be kitko tardamas, kad vieną revoliucijos naktį vien tik viename Leningrado mieste buvo daugiau žmonių iššudyta, negu per keturis šimtmečius buvo inkvizicijos aukų visoje Lotynų Amerikoje. "Iš tikrųjų, — rašo jis, — dauguma politinių mirčių, vykdomų tirioniškųjų režimų, būna be žmogaus nusikaltimo, vykdomos pagal nuožūrą, absurdiškos. Esi susaudomas, mušamas iki mirties, badu numarinamas, verčiamas dirbti iki sukrisi ne todėl, kad ką nors esi padaręs, bet todėl, kad tu tiki jį ką nors... dėl to, kad koks nors nepažymėtas asmuo tavo mirties reikalauja. Žmonės vis žudomi, kad visiems būtų aišku, jog opozicija esantiems valdžioje yra nei

SIUVIMO MASINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • PFAFF • KENMORE (Sveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos, Singer ir kitos). Taisome, parduodame ir nuomojame prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, prietaisus pagal skoni kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestuose. Parduodame ir taisome dulkių siurblius.

B & B SEWING MACHINE CO. 4214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Vedėjas Arvydas M. Dikinis

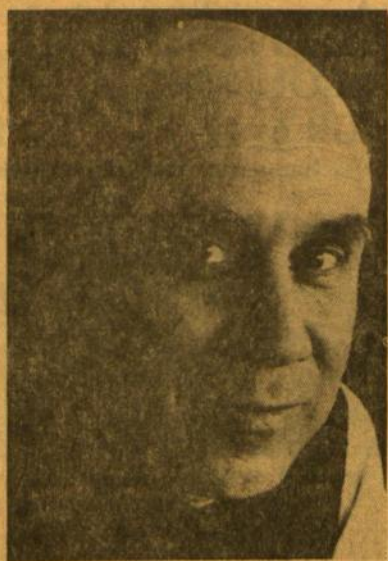
MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis. Kalėdoms pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629 Tel. PK 6-8998

ISTORIJOS MOKSLO LIETUVOJE PASIGENDANT

Thomas Merton

praktiškas, nei imanomas dalykas".

Tarpais Mertonas įstengia parodyti ir linksmą humorą. Pvz. į knygos galą, kalbėdamas apie liturgines reformas, jis pasakoja apie vieną savo vienuolyno labiau konservatyvų tėvą, kuris ties žodžiais "nobis peccatoribus" taip smarkiai neria savo kumštį į pilvą, lyg vykdytų liturginį charakteri...

J. Pr.

Istorijos mokslų daktaras J. Jurginis (Mokslų akademijos Istorijos institute, Vilniuje) dar kartą "atidarinėja akis" komunistų ideologams, primindamas, kad "Be progreso supratimo neimanoma komunistinė pasaulėžiūra" (Tarybinis Mokytojas, vasario 25).

Tenka suprasti, kad tos pasaulėžiūros Lietuvoje, o gal ir visoje Rusijoje, iš tikrųjų nėra. Kadangi praktikoje viskas daroma taip, kad ta pasaulėžiūra nebūtų imanoma, tai yra, kad žmonių visuomenės progresas liktų nesuprastas.

J. Jurginis teigia, kad "Istorija pasidaro neįdomi ir nereikalinga, kada jos dėstytojai į jaunuolių lūpas sprausite spraudžia teiginius, paverstus frazėmis, užuot mokė juos istoriškai galvoti, — visų pirma samprotauti dialektiškai, stengiantis suprasti, kaip amžių bėgyje keičiasi visuomenė, kaip keičiasi pažiūros, kaip tas, kas buvo gera, tampa blogu ir atvirkščiai. Istorijos mokslas labiausiai pasitarnauja žmogui tuo, kad duoda supratimą apie visuomenės progresą".

Tokio istorijos mokymo dr. Jurginis, atrodo, kaip tik ir pasigenda. Nurodydamas blogo istorijos mokymo pavyzdžius, jis kalba ne apie "sivaizduotas prielaidas, o apie tikrovėje regimus faktus. Sakė:

"Gražiausi posakiai apie liaudį tampa tuščiomis frazėmis, nežinant

santykio tarp liaudies ir valstybės. Frazė nusidėvi, kad be atodairios jomis švaistomasi, ypač norint pridengti žinių stoką. Kada praeities piešimas juoda spalva laikomas politinio subrendimo požymiu ir kada per istorijos pamokas mokiniams skelbiama daugiau neapykantos, negu meilės, — nenorėkime, kad jaunimas pamėgtų istoriją, kad istorija užimtų prideramą vietą ideologiniame darbe. Dirbinis tendencingas "aktualinimas" ugdė ne politinį sąmoningumą, o skepticizmą ir abejingumą".

Kaip tik visa kompartijos varuojama indoktrinacija ir remiasi tokiais metodais (tendenciu "aktualinimu", praeities juodinimu ir neapykantos skelbimu). Pasekmės — ne komunistinėmis idėjomis užsėdėgimas, o skepticizmas, abejingumas, jaunimo "apolitiškumas" ir "nihilizmas", — dalykai, kuriais nebe vienas Jurginis skundžias Lietuvoje.

Štai kaip J. Jurginis nušviečia lietuvių istorikų pažiūras bei nusi-teikimus:

"Negalėčiau pasakyti, kad respublikos istorikų pastogėje viešpatuoja taika ir ramybė. Čia, kaip ir meno pasaulyje, pastebimos dvi metodinės kryptys. Viena, kurios aš negaliu pavadinti nei konserva-

tyvia, nei pasenusia, o tik greičiau linkusia į "prietempimus", ima faktus bei įvykius ir tempia juos į krūvą iš anksto pasirinktam teiginiui paremti. Ši kryptis iliustratyvinė, skaitinanti rinkti pavyzdžius, kaip argumentus... Jos atstovai visada pabrėžia propagandinę temą reikšmę, pamišdami, kad propaganda nėra visiems žinomų tiesų atpasakojimas arba jų parėmimas naujais pavyzdžiais, ir kad pavyzdžių skaičius anaipol atatskleidžia objektyvios tiesos".

"Antrosios metodinės krypties atstovus istorikus galima pavadinti sprendėjais, nes jie iš faktų ir įvykių visums, iš visų argumentų "už" ir "prieš" daro išvadą — sprendimą. Jie stengiasi laikytis objektyviųjų mokslinės analizės principų. Jų darbas žymiai sunkesnis, bet užtat daug vaisingesnis".

J. Jurginis, be abejo, deda viltį į antrosios krypties istorikus, siūlydamas suprasti, kad tik jie tegali tokios krypties tikslingumu: jie nuo visiško sunykimo. Bet kompartijos kovūnai gali būti neįtikinti toikos krypties tikslingumu: jie gali įtarti, ir ne be pagrindo, kad objektyviųjų istorikų kryptis gali nuvesti nebūtinai į komunistinės ideologijos įsisamoninimą...

Kiekvieno atveju, ideologinė krizė kelia komunistuose susirūpinimo. Jaunosios kartos nusiteikimai yra didžioji to susirūpinimo priežastis. (ELTA)

● Pokalbis su senkatalikais. Sveicarijos katalikų vyskupai pradėjo rimtus pašnekesius su taip vadinamųjų "senkatalikų" teologais ir dvasininkais, siekiant konfesinės vienybės. Vyriausias jų vadovas Sveicarijoje yra vyskupas dr. Urs Kury, kuris yra labai palankus šiai iniciatyvai. Kaip žinome, senkatalikiai laikosi Romos liturgijos ir pagrindinių mokslo tiesų, t. k. neperpažįsta popiežiaus neklaudingumo dogmos. Jie atsiskyrė nuo katalikų Bažnyčios Pijaus IX laika s, 1870 metais, Vatikano I-me sus-me paskelbus popiežiaus neklaudingumo dogmą.

LIETUVIŠKA VALGYKLA. GRAZIAUSIAS LIETUVIŠKAS RESTORANAS. KURIAME GAMINAMI LIETUVIŠKI VALGIAI. Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT 6918 So. Western Ave. — GR 6-9758 JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 2 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court CINCERO, ILLINOIS 60650 Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5, Tues. Thurs. Fri. 9-5, Sat. 9-1, Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

Moteriškas (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbai adatu, 2 špūlės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megstukas

Kaina \$75.00.

Vyriškas (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3 1/2 yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai v. marškiniai, 1 terylinio kaklaraištis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatu, 2 špūlės labai stiprių siūlų, 3 jarda vilnonės paltui medžiagos.

Kaina \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas siuntinys

Kainuoja \$135.00.

Tebesiuočiamė ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvas masinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiuočiamė ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

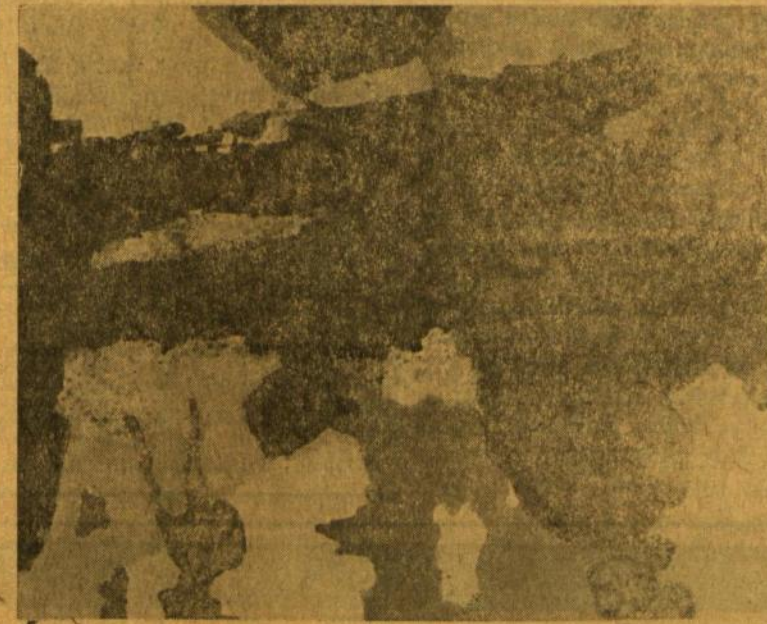
421, Hackney Road, London, E. 2., England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kusinskis, 167 College Str., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R. R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada.

Galime pervesiti ir pinigų, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas Jam patinka iš specialių krautuvų.

K. Zoromskis

Griaunamas namas (Lietuvių foto archyvas)

Taupykite

MES MOKAME **5 1/4%** ANT 1-ny METŲ CERTIFIKATŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$15,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

CHICAGOS PONIOS IR PANELES,

Nereikalingi plaukai sunaikinami atsargiai, efektingai, ekonomiskai! Pasaulį garsus metodus varuojamas, pripažintas visų daktarų. Lūpos, žandai, skruostai, antakiai, kaktai, rankos, kojos.

Kankintis visą gyvenimą su nereikalingais plaukais, tai jau per daug. Laikas tik pasunkina padėti, kiekvienas odos ligų gydytojas tai žino.

Kodėl laukti? Tuoj skambinkit DE 2-6631 ir pasikalbėkite.

Elektrologistė — JANINA POCS, Marshall Field Annex Bldg., 25 E. Washington St. Suite 1420

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsivesti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymų sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

PASKOLOS

perkant namus daromos ūgiems terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETŲ \$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO GREITAS PATARNAVIMAS TALPA 350 SĖDIMŲ VIETŲ

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara ekmd iki ketvirtad. 6 v ryto iki 1 v ryto. penktad ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto

• **Dr. Kęstučio Keblio paskaita** — žmogus Jurgio Gliaudos romane "Ikaro sonatoje". Kaip žinome, šis Gliaudos romanas yra įdomus tuo, kad sprendžiamas žmogaus kūrejo problema, užgriebia lygiagrečiai ir kai kuriuos mūsų genijaus M. K. Čiurlionio gyvenimo epizodus. O šiuo tarpu, kada Čiurlionio vardas vis giliau įspilietina pasaulinėje moderniojo meno raidoje, šitai, be abejo, yra įdomu kiekvienam šviesiam lietuviui. Todėl visi Chicagoje, kurie šią dieną (kovo 11) pasiruošę vykti į Jaunimo centrą, į "Laiskų Lietuviams" vakarą - koncertą, kviečiami išsiirušti vieną valandą anksčiau, kad prieš koncertą galėtumėt išgirsti ir šią aktualią dr. Kęstučio Keblio paskaitą. Paskaitos pradžia 6 val. 30 min. vak. Ši dr. Keblio paskaita yra viena iš ciklo paskaitų, Chicago ateištininkų vengiamų Gavenios metu, kurių bendroji tema yra "Rašytojas žvelgia į žmogų".

• **Garsusis vengrų kompozitorius Zoltan Kodaly mirė** Vengrijoje kovo 6 d., sulaukęs 84 metų. Kompozitorius buvo žinomas visame pasaulyje, ir jo kūriniai jau daugelį metų plačiai skambėjo visose didžiųjų koncertų salėse. Savo gyvenime Kodaly ypač domėjosi vengrų liaudies dainomis, jas rinko, jų melodijomis naudojosi, kurdamas simfoninę muziką. Bet kompozitorius nepasitiko vien tik romantikos epochoje, o grindė kelius ir dabarties moderniajai muzikai, artimai čia bendradarbiaudamas su jaunesniu, bet kur kas anksčiau mirusiu kitu vengrų kompozitoriumi Bela Bartoku, kuriam Kodaly darė neabejotiną įtaką, tik kuris savo pasauliniu garsu vėliau pralenkė ir savo mokytoją — Kodaly. Šiandien vengrų tauta šiuo abiejų savo didžiųjų muzikų jau nebeturi, bet jų kūriniai pasilieka amžiams gyvi pasaulio koncertų salėse, liudydami vengrų tautos kūrybingumą.

• **Dail. Leono Urbono tapybos paroda** Toronto atidaroma kovo 20 d. ir tęsis iki balandžio 1 d. Paroda vyks W W Art Gallerie - Gallery Yonge patalpose, 830 Yonge St.

• **Pradėtas leisti didysis lietuvių bibliografijos rinkinys.** Knygų Rūmai, lietuvių bibliografijos įstaiga Vilniuje (direktorius A. Ulpis) išleido pirmąją didžiojo lietuvių bibliografijos rinkinio knygą. Joje sudėta daugiau kaip trijų tūkstančių leidinių aprašai — nuo pirmosios lietuviškos knygos (Mažvydo katekizmo, 1547) iki 1861 metais išėjusių M. Valančiaus raštų bei Ivinškio kalendorių. Surinkta trumpa knygų istorija, autorių biografijos, nurodyti straipsniai bei studijos apie tas knygas, duodamos titulinų puslapių nuotraukos ir adresai bibliotekų, kuriose tas knygas galima matyti. 16—18 amžiais nemaža tų knygų dalis leista Vokietijoje, Čekijoje, Anglijoje ir Prancūzijoje.

Jonas Mekas kalba Chicago Meno institute.

• **Jonas Mekas amerikiečių spaudoje.** Pastarosiomis savaitėmis šio krašto spauda vėl paskyrė nemažą dėmesį šiam ryškiam filmų naujovinkui lietuviui. Žymusis savaitinis žurnalas "Time" savo filmų skyriaus puslapiuose vasario 17 d. laidoje, rašydamas apie, taip vadinamą, "pogrindžio" filmų meną, ypač pabrėžia šiame judėjime Jono Meko rolę ir jo avangardinius užmojus. Prie straipsnio žurnale regim ir ilgaiplaikio Jono Meko nuotrauką.

O kovo 4 d. dienraščiui "Chicago Daily News" savaitgalinis kultūros priedas "Panorama" tarp kitų tos dienos akcentinių nuotraukų viršelyje įsidėjo ir Jono Meko nuotrauką, visą ketvirtąjį puslapį paskirdamas Jono Meko aprašui, pokalbiui su juo ir pogrindžio filmų komentarams, kuriuose Jonas Mekas vadinamas šių filmų tėvu. Straipsnis "Panoramoj", prie kurio taipgi pridėta kalbančio Meko nuotrauka, matyt, atsirado Jono Meko lankymosi Chicago proga, kur jis šiomis dienomis Chicago Meno institute susitiko pokalbiui su studentais šių filmų temomis. Be kita ko, "Panoramoj" pažymima, kad

Šią savaitę miręs žymusis vengrų kompozitorius Zoltan Kodaly.

Mekas kalba aukštu balsu, su lietuvišku akcentu. Prisiminta ir jo brolis taipgi filmininkas Adolfas, su kuriuo, anot laikraščio, abudu augo Lietuvos kaime, o rusams ir vokiečiams okupavus Lietuvą, dirbo ten pogrindžio spaudoje.

• **Dailininkas Kazys Varnelis** Chicagos ir apylinkės dailininkų parodoje Chicagos Meno institute. Kovo mėn. vienoje iš pagrindinių Instituto salių vyks tančioje čikagiečių dailininkų parodoje dalyvaujanti ir mūsų šalis Kazys Varnelis. Išstatytas jo darbas yra gana didelio formato, savo pobūdžiu atstovaujantis optinio meno (op art) kryptį. Paveikslas pakabintas salės galinės sienos centrinėje vietoje, iš tolo regimas, maloniai išsiskiriantis iš kitų. Be kita ko, kaip skaitome paraše prie paveikslu, mūsų dailininko darbas priimtas parodon visos juro komisijos vienbalsiai, kai tuo tarpu daugelis parodoje dalyvaujančių dailininkų tuo vienbalsiškumu negali pasigirti.

• **Naujos liuanistikos mokymosi priemonės.** P. L. Instituto jau išleido "Lietuvių kalbos pratimų" II sąsiuvinį, kurį paruošė lietuvių kalbos lektorius Domas Velička. Šiame sąsiuvinyje pratimų forma aiškiniama lietuvių kalbos morfologiniai dalykai: žodžių daryba ir kaitība (žodžio sudėtis ir jo rašyba, nosinių raidžių rašymas šaknyje ir jo priešdėlyje, priesagos ir jų vartojimas bei rašyba), lietuvių kalbos rašybos sistema. "Pratimai" skiriami tiems Instituto studentams, kurie neai-

TRYS PREMJEROS IR MILTINIO TEATRAS

Teatro mėgėjams Vilniuje vasario 25 d. buvę nelengva apsispręsti, kur eiti. Operoj — atnaujinta labai seniai bematyta, daugumai visai nematyta opera "Kaukių balius". Jaunimo teatre premjera — Z. Anujo (Jean Anouilh), prancūzų dramaturgo veikalas "Zana" arba "Vytyrus" (istorija apie Jean d'Arc). Be to, ir Panevėžy šimtoji premjera, šveicaru dramaturgo satyrinis veikalas "Fizikai". Būdinga, kad vienu metu trys teatrai atsitiktinai nukreipė dėmesį į Vakarų Europos autorius.

"Kaukių baliu" režisavo ir dekoracijas piešė estai. Jaunimo te-

atro premjerą režisavo ligi šiol tame teatre dirbęs kaip dailininkas Igoris Ivanovas.

J. Miltinis Panevėžy, paklaustas apie šimtąją premjerą, atsakė "miltiniškai": — Šimtas mūsų spektaklis tai daugiau administracinis, o ne meninis faktas, nes kūryba su statistika neturi nieko bendra.

Apie veikalą: — Jis ne per seniausiai buvo išleistas lietuvių kal-

ba, ir kiekvienas gali jį perskaityti. Nesuprantančiam aiškinti būtų beprasmiška, o suprantančiam — įžulu ir pretenzinga...

Vis dėlto pridėjo, kad "Fizikus" pasirinko todėl, kad tai gera pjesė. Diuremantas (autorius) kupinas ironijos. Jis nori padaryti teatrą populiariu. Jo veikaluose epochos masto sukrėtimai ir skandalai pateikiami farso stiliumi, o "Fizikai" yra vienas tokių veikalų. — Aš nieko taip neapkenčiu, kaip didaktinių pjesių. — terė Miltinis Diuremanto žodžius, pasakydamas jais, atrodo, ir savo nuostabią pamokslininkaujančių spektaklių skaičių, o ir tie dažnai užimti kitur. — keli iš jų tapo "filmų žvaigždėmis". (E.)

vaizdiniu būdu siekia išieiti aukštesniosios liuanistikos mokyklos programą, ir apskritai savišvietai. Tais "Pratimais" gali pasinaudoti ir kitos mokyklos, o taip pat ir tėvai, kurie savo vaikams moko namuose.

"Pratimų" — prenumeratoriai, kurių adresai būtų pasikeitę, prašomi tuojau atsiųsti savo naujus adresus, kad nesutrukdytų siuntinėjimo darbas. Sąsiuvinio kaina \$2.

Norintieji gali įsigyti ir I tos "Pratimų" serijos sąsiuvinį, kuriame tokia pat forma aiškiniamas lietuvių kalbos garsynas (garsų tarimas, jų užrašymas bei rašyba, kirčiavimas ir priegaidė, arba intonacija). Kaina \$2. Netrukus išeis ir to sąsiuvinio garsinis priedas — fonetinė plokštelė, kurios įkalbėjimą prižiūrėjo lietuvių kalbos lektorius prof. dr. P. Jonikas.

Kurie šias lietuvių kalbos mokymo priemones norėtų įsigyti, prašomi kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA.

MOVING
perkrausto baldus iš arti ir toli
A. BENIULIS
Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

Restoranas Neringa
LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI
2632 West 71st St.,
Telef. — 778-9359
Atdara kasdien nuo 6:30 val. ryto iki 8 v. v. Sekm. nuo 9v.r. iki 8 v.v.
sav. Teresė Karvelaitienė — T. J. Aguiar

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritakinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7258-59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniai iki 3 val. p. p.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Kopyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PProspect 8-0833 PProspect 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYs MODERNIOS KOPYČIOS
2533 West 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel. GR 6-2345 - 6
Tel. TO 3-2108 - 09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-0600

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET
2314 W. 23rd PLACE
Tel. REpublic 7-1213
Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
1348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-340

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET
Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.
Tel. OLYmpic 2-1008

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN ILL. TEL. 636-2320

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TILGEMAN STREET	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS. CAMPAU AVENUE	TO 8-0295
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	HE 5-6508
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS STREET	475-0746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS. CAMPAU AVENUE	TO 9-3980
SO. BOSTON, MASS.	398 W. BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, NEW JERSEY	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	717 W. GRAND AVE.	251-5997

Chicago viešosios bibliotekos gamtos mokslų skyriaus vedėja Enata Skrupskelytė prie lietuviškų eksponatų vitrinos bibliotekos Thomas Hughes salėje. Vitrinos eksponatai, liudijantys lietuvių kultūros senumą ir originalumą, paimti iš Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Chicagoje.

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

MOKYT. A. ABROMAITIENĖ — vaizdinių mokymo priemonių kūrėja

Mokytoja A. Jonušaitė - Abromaitienė, šiuo metu gyvenanti Kanadoje ir dirbanti liuanistinėje mokykloje Toronte, yra pedagoginių mokymo priemonių kūrėja. Jos sukurtos pedagoginės mokymo priemonės palengvina mokiniams išmokti mokomąjį dalyką, ypač liuanistinį.

Mok. A. Abromaitienės vaizdinės mokymo priemonės yra miniatiūriniai, bet realūs dalykai. Pvz., Lietuvos ūkininko gyvas ir negyvas inventorius, Lietuvos miškų paukščiai, žvėre-

Mokytoja Adelė Jonušaitė-Abromaitienė prie savo darbų, atspausdintų Kanados žurnale "The Instructor" (Lietuvių foto archyvas)

liai. Spalvinguose paveiksluose yra atvaizduotos net ištisos pasakos, vaiko žvilgsnį jau iš tolo pagaujančios, jį dominančios. Mok. A. Abromaitienė šioms vaizdinėms priemonėms naudoja paprastą, lengvai aplinkoje randamą ir vaikui gerai pažįstamą medžiagą: įvairaus storio ir įvairios spalvos popierių, plastiką, plunksnas, įvairiausių miško medžiagą ir t. t. Vaizdinių priemonių darbas: drožinėjimas, siuvimas, karpymas, lipdymas.

Mok. A. Abromaitienės vaizdinės priemonės yra padarytos nepaprastai švariai — darbas kruopštus. Kai kurie darbai, ypač rudens lapų vaizdinės priemonės, pasižymi ir retu menišku grožiu. Tai priemonės, kurių seniai pasigedo lietuvių mokytojas liuanistinėje mokykloje, perduodamas liuanistikos žinias lietuviukui vaikui, gimusiam ir augusiam didmiestyje.

Mok. A. Abromaitienė dalį savo sukurtų vaizdinių priemonių buvo atvežusi ir į buv. mokytojų konferenciją, vykusią Chicagoje, pereinamais metais. Šiomis kūrybinėmis priemonėmis konferencijos dalyviai labai domėjosi. Šiuo reikalu buvo daug kalbėta oficialiai ir individualiai. Mokytojų konferencija mok. A. Abromaitienės pedagoginę kūrybą teigiamai įvertino ir užgėrė.

Mokytojos A. Abromaitienės atvežtos kūrybinės mokymo priemonės sukėlė šviežio vėjo dvelkimą, kuris pasiekė ir alvudininkus, besidominčius pedagogikos klausimais ir besirūpinančius auklėjimo reikalais. O med. dr. J. Adomavičius, nuolat besigilinas į psichologinės medicinos pagrindus, šias kūrybines vaizdinio mokymo priemonės įvertino dar ir kaip pozityvų kūrybinį užsiėmimą, būtina

žmogaus visapusiškai sveikatai palaikyti. Dr. J. Adomavičius šias priemones nufotografavo, o mok. A. Abromaitienės aiškimumas apie tų priemonių naudojimą mokymui ir apie jų praktiškąjį padarymą įrašė į juostą, kad visa tai plačiau pasklistų.

A. L. Montessori dr-jos madų parodoje — vakarienių modeliavę N. Manelienė, L. Koklytė, rūbų koordinatorė N. Vengrienė, S. Olišauskienė, D. Juškievė, L. Čepaitytė ir B. Rašimaitė. Nuotr. Alberto Vengrio.

Lietuvos Dukterų draugijos naujoji valdyba 1967 m. Iš kairės į dešinę: Monika Kripkauskienė — parengimų sk. vedėja, Ursulė Lipčienė — išdėminkė, Antanina Vepšienė — ūkio sk. vedėja, Birutė Briedienė — pirmininkė, Juzė Daužvardienė — garbės pirmininkė, Birutė Bagdanskienė I vicepirmininkė, Genė Baradienė — II vicepirmininkė ir šalpos sk. vedėja, Nijolė Vengrienė — I sekretorė, Sofija Tollušienė — vyr. šeimininkė. Nuotraukoje trūksta: Janinos Grybauskienės — II sekretorės ir Diemantės Grėbliūnienės — vyr. šeimininkės. Nuotr. V. Noreikos

Apie madas ir sekmadienišką lietuvių kalbą

Negarbinant ir nekritikuojant madų parodų moraliniu ar estetiniu atžvilgiu, moterų tarpe jos yra laukiamos didelio smalsumo nuotaikoj. Tai žino rengėjos, tai žino "silpnosios" lyties masė, kuri iki šiol visada sausa, kilmiai pripildė visų lietuviškos visuomenės ruošų madų parodų sales. Tenka pripažinti, kad šita silpnybė pažino ir naudingai išnaudojo AL. Montessori dr-jos atstovės, vasario 26 d. Beverly Woods restorane suruošamos vakarienių — madų parodą.

Mada graži, kol gyva

Modeliuojami Tamkin krautuvės rūbai, 7028 S. Western Ave., buvo paprasti, be didelių šakos penktos alėjos pretenzijų. Pirmoji parodos dalyvė rodoma daugiau sportinė ar kasdieninio dėvėjimo apranga, tačiau antroji dalis susidėjo iš vakarinių, su didesniu egzotiškumo prieskoniu suknelių. Stebint rūbus ir modeliuotojas, vis dėlto piršosi mintis, kad mada yra graži tik tol, kol ji yra gyva; madai mirus, miršta ir visas jai iki tol skirtas pagarbusis grožis. Pavyzdžiui, plati, nuo kritinės rauda suknelė dabar dominuoja visas madų parodas, žurnalų ir iškarpių katalogų puslapius, nors jos lygiai sėkmingai gyvuoja ir motiniškųjų krautuvė vitrinose. O kiekvieną kartą modeliuojama palapinė-

Kanados mokytojų žurnale "THE INSTRUCTOR". Šiam žurnalui, be kitko, yra pateikusi lietuviško stiliaus baldus ir spalvingų rudens lapų darbą, užvardintą "LIFE FOR DRI-ET". Šio žurnalo redakcija A. Abromaitienę yra pristačiusi savo skaitytojams, kaip žurnalo bendradarbę, liepūvę mokytoją, dirbančią liuanistinėje mokykloje, Toronte.

A. Beržienė

ko stiliaus suknelė vaizduotėje iššaukdavo televizijos reklamoje naudojama, nors šiek ir tiek pakeistą posakį: "Is she or isn't she". Nors, žinoma, tai nieko bendro neturi su parodoje dalyvavusiom modeliuotojom, kurios savo darbą atliko be priekaištų. Taip pat šventai tikiu, jei modeliavimo eigoj būtų įvykęs koks mažas nesupratimas, viena modeliuotoja būtų galėjusi tai išpirkti savo profesionališkumu, kita — savo paprastu, lanksčiu ir nuoširdžiu šypsniu. Modeliuotojom: Mane-

namų savininkų ar kokios kitos, labiau politinės organizacijos susirinkimui. Neatrodė, kad madų parodoje rinkiminei propagandai būtų tinkama vieta ir laikas. Bet ir buvusiu atveju skirtinas kreditas rengėjom už nepasimetimą situacijoje, kandidatui atiduodant loterijos bilietų traukimą.

Parodos komentatorė buvo Indrė Tifūnelienė. Ji savo pareigą taip pat atliko be didelių priekaištų, savo pastabose nepasinešdama į šaldų, perdėtą ab-

Parodai besiruošiant... Nuotrauka Alberto Vengrio

lienei, Koklytei, Juškievienei, Čepaitytei, Rašimaitėi, Vengrienei ir Olišauskienei priklauso didelės, garsaus ačiū.

Parodos loterijai dovanas aukojo: p. Gradinskai — kristalinį indą, p. Orentas — kailinę apykaklę, p. Kučienė — siuvinėtą pagalvėlę ir Alberto Culvert — kosmetikos dėžutę.

Kur sekmadieniškoji lietuvių kalba?

Aprangos papildymui ir madų parodos pajavairinimui p. Orento pastangomis buvo parūpinti kailiniai švarkeliai. Be rengėjų žinios ar sutikimo parodos metu įvykęs Kumsio politinis pasirodymas gal galėjo labiau tikt

surdiškumą. Absurdiškumu galvoje turiu tą, kas mūsųose yra labai priimta ir populiari sakyti, kad štai, tas ir tas rūbas primena tą bei aną, nors, iš tikrųjų, jis primena tik vietą rikiui medžiagos Fishmann'o krautuvėje. Klausydama anksčiau madų parodų pranešėjas (ne išimtis ir ši), dažnai pasigėdavau vieno dalyko — sekmadieniškos lietuvių kalbos, kuriroje guzikai virstų sagom, klėtkuoti virstų languotais ar lėli-javi kalnierių taptų violetinėm apikaklėm.

G. Lita

NAUJOS ŽVAIGŽDELĖS DAINOS HORIZONTE

Muzikinis "Telefono", "Laimės žaismo" ir "Pikų Damos" scenos pastatymuos, kuriuose debiutuoja Izos Motekaitienės Dainavimo studijos jaunučiai, pažangesnieji studentai balandžio 1 ir 2 dienomis Jaunimo centre, Chicagoje, "Laimės žaismą" atliks skirtingi sąstatai: balandžio 2 d., sekmadienį, girdėsime ir regėsime Birutę Balčiauskaitę — soprana, Daną Bajalytę — soprana ir Aušrą Gilytę — mezzosoprana. Abiejų dienų spektakliams jaunasis dainos atžalynas (dauguma tarp 14—18 m. amžiaus!) rengiasi tarsi viešam savo pažangos egzaminui dainos mene prieš savo artimuosius bei muzika besido-

Aušra Gilytė

Dana Bajalytė

minčią visuomenę. Deja, bendrųjų bei specialių mokyklų perkrautos mokslų programos tepaliekia dainavimui savaitėje vos viena, kartais net nepilna valanda. Tačiau ir šiais laiko trupinėliais jaunieji dainos entuziastai gali būti pavyzdžiu tiems mokyklos suolo draugams, kurie tokius laiko trupinėlius praleidžia niekais. Muzika, ar ji būtų vokalinė, ar instrumentinė, nėra liuksusas, bet gyvenimo būtinybė; kaip ir kitos dvasinės sritys. Tas, kuris lavina balsą bei studijuoja dainos meną, nors ir netaptų profesiniu karjeros dainininku, bet per tuos kelerius mokymosi metus gauna savo asmenybei neišsakomai daug dvasinės ir fizinės naudos.

Mėginsime čia suglaustai išskaičiuoti, ką suteikia žmogui DAINAVIMAS:

1. Sveikatos — išvysto plaučius, stipriau valo kraują, pašalindamas nuodingas medžiagas ir nuolat atnešdamas didesnę kiekį deguonies;
2. Išugdo gražią pozą ir judesių grakštumą;

Brangusis rankinukas

"Juodasis rankinukas kainuoja \$2,000, ponai!"

Netgi milijonierių žmonos bei kitos turtuolės, pripratusios pirkinėtis išskirtinai turtuoloms moterims skirtame Balenciaga salone, pradeda tik mirksėti, išgirdusios tokią informaciją. Tačiau tai, ką jos pamato, yra laikoma pačių ekspertų elegantiškiausiu bei tobuliausiu rankinuku Paryžiuje.

Nesant — siūbuojančio pavidalo, su dviem plonom rankenėlėmis, jis yra išpauštas iš krokodilo odos, atvežtos iš Singapūro, ir parinktos mažiausiems bei brangiausiems išdirbiniams ir turinčios smulkiausių žvynelius. Uždaromas jis 24 karatų aukso sagtim ir papuoštas dviejų colių auksiniu "vėžliu" su deimanto akimis, apvedžiotom platina. Vidus išklotas brangiausia tik pirštiniams daryti skirta oda, kuri yra taip plona, kaip popieris.

— 0 —

Iš tikrųjų yra keista, kaip gandai, neturintieji visiškai kojų, ant kurių galėtų tvirtai atsispirti, sugeba be jokio vargo drąsiai vaikščioti aplinkui.

— Kiniečių priežodis

Birutė Balčiauskaitė

nės tobulybės, dainavimas teikia malonumo sau, artimesiems ir visuomenei daugiau nei kiti menai, — nes dainos žavesys yra universalus.

Tad belieka gyvai domėtis, ką parodys š. m. bal. 1 ir 2 d. Jaunimo centre minėti jaunučiai dainos entuziastai, kokiomis žvaigždėmis jie spindės iš savo studentiškių pakopų. Lietuviškoji visuomenė turėtų nepraleisti progos pamatyti jų mielas pastangas su atliadumu bei pasigėrėjimu.

S. T.

Onutė Požarniukaitė — 8 metų amžiaus balerina